Kommunfullmäktige

Yrkande	Moderaterna, Demokraterna,
2026-11-11	Liberalerna, Kristdemokraterna,
	Sverigedemokraterna

Yrkande angående – Förslag till beslut angående budget 2027 och flerårsplaner 2028 - 2029

Förslag till beslut

I kommunfullmäktige

Skattesats och budget

- Moderaternas, Demokraternas, Liberalernas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas förslag till budget 2027 fastställs i sin helhet inklusive de mål, riktlinjer, uppdrag, ekonomiska ramar och bilagor som anges samt att skattesatsen fastställs till 20:99 öre per skattekrona.
- Moderaternas, Demokraternas, Liberalernas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas förslag till flerårsplaner för åren 2028 – 2029 fastställs som underlag för den fortsatta planeringen.

Fastställande av ersättningar enligt LOV (lagen om valfrihet)

- Grundersättning från och med 1 april 2027 utgår för beviljad brukartid och fastställs för externa utförare i LOV i hemtjänsten för Göteborgs Stad till 549 kr per timma inklusive momskompensation med 6 procent.
- Grundersättning för kommunala utförare i LOV i hemtjänsten för Göteborgs Stad fastställs till 540 kr per timma att gälla från och med 1 april 2027.
- Ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV uppräknas från och med 1 april 2027 med av kommunfullmäktige fastställd indexkompensation på 2,7% till nämnderna inom välfärdsområdet.

Fastställande av högsta tillåtna låne- och borgensvolym

- Göteborgs Stads koncerns samlade borgensåtagande får under 2027 maximalt uppgå till 5 miljarder kronor.
- Göteborgs Stads samlade lånevolym under 2027 får uppgå till maximalt 75,5 miljarder kronor.
- Idrotts- och föreningsnämndens mandat att bevilja kommunal borgen fastställs till 300 miljoner kronor.

Av totalt borgensåtagande enligt ovan (5 miljarder kronor) ingår nedanstående borgen till Stadshus AB och dess vid var tid underliggande hel- och majoritetsägda bolag.

- Göteborg Stad (org.nr 212000-1355) såsom för egen skuld får ingå borgen för Göteborgs Stadshus AB:s och dess vid var tid underliggande hel- och majoritetsägda bolags externa låneförpliktelser upp till högsta lånebelopp om 4,0 miljarder kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
- Lånetak för bolagen enligt följande tabell:

Bolag	***Lånetak, mnkr***
Göteborgs Stadshus AB	3 600 mnkr
Göteborg Energi koncern	11 000 mnkr
Liseberg AB	3 700 mnkr
Älvstranden	2 600 mnkr
Framtiden koncern	27 500 mnkr
Göteborgs Hamn AB	3 600 mnkr
Higab AB	6 500 mnkr
Göteborgs Stads Leasing AB	2 500 mnkr
Gryab AB	2 000 mnkr
Renova koncernen	2 100 mnkr
Göteborgs Stads Parkering AB	560 mnkr

- Samlad rörelsekredit under 2027 för övriga bolag får uppgå till 1 500 miljoner kronor.

Fastställande av Göteborgs Stadshus AB:s bemyndigande att lämna kapitaltillskott till helägda bolag

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att vid behov lämna kapitaltillskott avseende 2027 till följande helägda dotterbolag med som högst nedan angivna belopp:

BRG, Business Region Göteborg AB	49 057 tkr
Göteborgs Stadsteater AB	196 518 tkr
Got Event AB	217 865 tkr

Fastställande av budgetram för Göteborgs Stadshus AB:s koncernledningskostnader och finansiering av Gothenburg European Office (GEO)

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att ta ut koncernledningsarvode från övriga bolag inom stadshuskoncernen för finansiering av koncernbolagens

verksamhet exklusive GEO motsvarande 26 333 tkr under 2027.

- Göteborgs Stadshus AB bemyndigas att genom finansiell samordning finansiera Gothenburg European Office (GEO) med 5 313 tkr under 2027.

Fastställande av Exploateringsnämndens bemyndiganden vid köp och försäljning av fastigheter

- Exploateringsnämnden bemyndigas att inom ramen för i budgeten upptagna belopp för fastighetsförvärv, dels ansöka om tillstånd till expropriation, dels förvärva fast egendom då utgiften för varje förvärv inte överstiger 30 miljoner kronor.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom för utbyggnad av antagna detaljplaner.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för köpeskilling och på villkor i övrigt som nämnden äger bestämma till kommunala bolag och andra intressenter sälja tomträttsupplåten fast egendom.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för maximalt 15 miljoner kronor per ärende sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom som visserligen inte är detaljplanelagd men där nämnden, utifrån markägarrollen samt efter hörande med Stadsbyggnadsnämnden gör bedömningen att den fasta egendomen inte behövs/primärt lämpar sig för utbyggnad i kommunal ägo eller där detaljplaneläggning av den fasta egendomen inte bedöms behövas innan överlåtelse/tomträttsupplåtelse. Maximalt fast egendom om 10 000 m2 per ärende.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att sälja jordbruksmark utanför detaljplanelagt område överstigande 10 000 kvadratmeter som inte är föremål för någon form av framtida stadsutveckling och som omfattas av ett skydd mot ändrad användning i annan ägares hand.

- Exploateringsnämnden bemyndigas att för maximalt 15 miljoner kronor per ärende sälja eller med tomträtt upplåta fast egendom som i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade principer och organisatorisk struktur för hantering av kommunens fastigheter överförts till Exploateringsnämnden från annan kommunal nämnd och som inte längre behövs för någon kommunal förvaltnings behov.

Fastställande av kommunstyrelsens befogenheter

- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget fatta beslut om de poster som budgeterats under kommuncentrala medel.

- Kommunstyrelsen bemyndigas att justera storleken på bolagens enskilda lånetak inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade maximala lånevolym.

- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget besluta om justeringar av kommunbidrag och ekonomiska ramar under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas

kommunfullmäktige för beslut.

- Kommunstyrelsen bemyndigas att inom ramen för beslutad budget besluta om uppdrag till nämnder och styrelser med anledning av genomförandet av denna budget under förutsättning att åtgärden ryms inom nämnds reglemente och budget respektive styrelses bolagsordning och ägardirektiv. Bemyndigandet omfattar inte uppdrag rörande nämndernas myndighetsutövning, tillämpningen av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda, och inte heller uppdrag som är av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen enligt 5 kap. 1§ kommunallagen.

- Kommunstyrelsen ska inom ramen för sitt ordinarie ansvar enligt kommunallagen särskilt följa och analysera den ekonomiska utvecklingen för staden och föreslå åtgärder i de fall då stadens balanskravsresultat avviker negativt från den beslutade nivån.

Fastställande av utdelning från Göteborgs Stadshus AB

- Utdelningen från Stadshus AB fastställs till 790 000 tkr för 2027. Utdelningen får ej finansieras genom lån.

Fastställande av internränta och index för ekonomiska ramar

- Internräntan fastställs till 2,75 procent för 2027.

- Index för uppräkning av ekonomiska ramar fastställs till 2,7% för 2027.

Reglering av överskott och underskott för specificerade ekonomiska ramar för Stadsbyggnadsnämnden och Överförmyndarnämnden

- Om det uppstår överskott eller underskott inom ramen för "Stadsbyggnadsnämndens transfereringar" och "Överförmyndarnämnden arvode" nollställs dessa i samband med stadens årliga bokslut.

Fastställande av ekonomisk ram avseende kostnader för digital utveckling och förvaltning hos nämnderna för demokrati- och medborgarservice, inköp och upphandling samt intraservice

- Ekonomisk ram för nämnden för demokrati- och medborgarservice för förvaltning av bastjänster fastställs till 96 800 tkr.

- Ekonomisk ram för inköps- och upphandlingsnämnden för förvaltning av bastjänster fastställs till 44 000 tkr.

- Ekonomisk ram för inköps- och upphandlingsnämnden för utveckling av bastjänster fastställs till 1 340 tkr.

- Ekonomisk ram för nämnden för Intraservice för förvaltning av bastjänster och digital infrastruktur fastställs till 1 262 500 tkr.

- Ekonomisk ram för nämnden för Intraservice för utveckling av bastjänster och digital infrastruktur fastställs till 39 100 tkr.

Undantagsvis kan de ekonomiska ramarna för bastjänster och digital infrastruktur justeras med anledning av väsentligt förändrade volymer. De berörda nämnderna skall i så fall hemställa till kommunfullmäktige där orsak och omfattning noggrant beskrivs. Hemställan ska beredas av stadsledningskontoret i kompletterande budgetunderlag.

Resursfördelningsmodell för socialnämnderna

- Resursfördelningsmodell för socialnämnderna fastställa för 2027 enligt bilaga 1.

Taxor

Göteborgs Stads vatten- och avloppstaxa för år 2027

1. Kretslopp- och vattennämndens förslag till brukningstaxa för vatten och avlopp i enlighet med nämndens bilaga 3 och som ska gälla från och med den 1 januari 2027, avslås
2. Kretslopp och vattennämndens förslag till anläggningstaxa för vatten och avlopp i enlighet med nämndens bilaga 3 och som ska gälla från och med den 1 januari 2027, avslås.
3. Kretslopp och vattennämndens förslag om att föreskrifter för VA-taxa enligt nämndens bilaga 3, fortsätter gälla utan ändringar från och med 1 januari 2027, fastställs.
4. Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att sänka anläggningsavgifterna för vatten och avlopp med målsättningen att uppnå en kostnadstäckningsgrad om 55 procent, samt redovisa de ekonomiska konsekvenserna för brukningsavgifter, investeringar och VA-kollektivets ekonomi.

Göteborgs Stads taxor för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken och strålskyddslagen för 2027

1. Miljö- och klimatnämndens förslag till reviderad taxa för Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken i enlighet med nämndens bilaga 1, ska gälla från och den 1 januari 2027, godkänns med justering att uppräkningen justeras ned 1 procentenhet.
2. Miljö- och klimatnämnden har möjlighet att göra en lägre uppräkning om betydande effektivisering har genomförts.

    1. Göteborgs Stads avfallstaxa för år 2027Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att återkomma med ett reviderat förslag till Göteborgs Stads avfallstaxa för 2027, där avgifterna räknas upp med högst PKV minus 1,0 procentenhet jämfört med 2026 års nivå. Förslaget ska även redovisa de effektiviseringar, besparingar och prioriteringar som krävs för att möjliggöra den lägre avgiftsnivån.

Göteborgs Stads taxa för ansökan om godkännande för fristående förskola och pedagogisk omsorg 2027

1. Förskolenämndens förslag till ny taxa för ansökan om godkännande av fristående förskola och pedagogisk omsorg som ska gälla från och med den 1 januari 2027, fastställs.
2. Förskolenämnden ska årligen kunna indexjustera avgiftsbeloppen enligt PKV, baserat på den procentsats som publicerats på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Göteborgs Stads taxa för kulturnämndens verksamheter för 2027

1. Kulturnämndens förslag till taxa för Kulturnämndens verksamheter i enlighet med nämndens bilaga 1 och som ska gälla från och med 1 januari 2027, fastställs.

Göteborgs Stads plan- och bygglovstaxa 2027

1. Stadsbyggnadsnämndens förslag till plan- och bygglovtaxa 2027, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns med justering att uppräkningen justeras ned 1 procentenhet, att gälla från den 1 januari 2027.
2. Stadsbyggnadsnämnden har rätt att årligen räkna upp taxan baserat på prisindex för kommunal verksamhet (PKV) minus 1,0 procentenhet.
3. Stadsbyggnadsnämnden har möjlighet att göra en lägre uppräkning om betydande effektiviseringar har genomförts.

Göteborgs Stads avgifter för undantag för föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon

1. Avgifterna för undantag för föreskrifter om trafik på väg och terräng gällande breda, långa och tunga fordon fastställs i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande under rubriken Förslag till nya avgifter.

Framställningar från nämnder och styrelser

- Samtliga framställningar från nämnder och styrelser som har gjorts i samband med budgetprocessen 2027 anses härmed vara hanterade i och med detta budgetbeslut.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

- Samtliga mål i budgeten är också verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen gör en samlad analys av dessa utifrån de målvärden som återfinns i riktlinjen för god ekonomisk hushållning.

Övriga uppdrag

- Stadsmiljönämnden beviljas använda eget kapital för att hantera underskott avseende kostnader för vinterväghållning.
- Stadsfastighetsnämnden har rätt att använda eget kapital för att hantera underskott inom stadsfastighetsnämndens verksamhet för kommersiella och övriga fastigheter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över strukturen för kommuncentrala kostnader och poster som hanteras genom beslut i nämnder inför budget 2028.
- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att, tillsammans med köpande verksamheter, genomföra en genomlysning av tjänsternas förvaltningskostnader utifrån ett effektivitetsperspektiv under 2027.

Bilagor

Andra bilagor som tillhör budgetbeslutet enligt nedan:

Bilaga 1 Resursfördelningsmodell Socialnämnder 2027

Bilaga 2 Samtliga ändrade taxor

Budget 2027

Göteborgs Stad

En budget som gör skillnad för Göteborg.

Liberalerna

K
D

Göteborgs Stad Foto omslag: Lo Birgersson
November 2026

Budget 2027

Göteborgs Stad

MODERATERNA DEMOKRATERNA LIBERALERNA KRISTDEMOKRATERNA SVERIGEDEMOKRATERNA

Innehåll

Välfärden först och göteborgarna främst 6
Styrning och ledning 7
Kommunstyrelsen 10
Arkivnämnden 16
Expolateringsnämnden 17
Förskolenämnden 20
Grundskolenämnden 23
Idrotts- och föreningsnämnden 28
Inköp- och upphandlingsnämnden 32
Kretslopp- och vattennämnden 35
Kulturnämnden 38
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning 41
Nämnden för demokrati och medborgarservice 43
Nämnden för funktionsstöd 45
Nämnden för Intraservice 49
Miljö- och klimatnämnden 51

Socialnämnderna 54
Stadsbyggnadsnämnden 57
Stadsfastighetsnämnden 61
Stadsmiljönämnden 63
Utbildningsnämnden 67
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden 69
Valnämnden 73
Göteborgs Stadshus AB 74
Energi och transport 76
Bostäder och lokaler 79
Näringsliv 82
Turism, kultur och evenemang 86
Ekonomi 88
Ekonomisk sammanställning 2027–2029 91
Kommuncentralt 93
Kommunbidrag nämnder 98

Välfärden först och göteborgarna främst

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna presenterar en budget som bygger på en enkel övertygelse: välfärden ska alltid komma först. Vi omsätter det i faktisk handling när vi tydligt prioriterar förskolan, skolan, omsorgen och göteborgarnas valfrihet i omsorgen. Vi vill ge barnen bättre förutsättningar att lyckas genom att stärka kvaliteten i undervisningen och vi vill säkerställa att våra äldre får den omsorg de väljer och behöver. Det är kommunens viktigaste uppdrag och det är där göteborgarnas skattepengar ska göra störst nytta.

Samtidigt sänker vi skatten. Det är ingen motsättning. Tvärtom. Genom att prioritera rätt, ta ansvar för ekonomin, effektivisera tekniska nämnder och kommunala bolag samt städa bort kommunalt slöseri kan vi både stärka välfärden och låta göteborgarna behålla mer av sina egna pengar. Vi lägger inte göteborgarnas skattepengar på symbolpolitik, kostsamma prestigeprojekt eller politiska experiment som inte skapar verklig nytta. Varje skattekrona ska användas med respekt för dem som har arbetat ihop den.

Göteborg har byggts genom entreprenörskap, framtidstro och samverkan. Vår stad har utvecklats av göteborgare som vågat tänka nytt, investera, bygga verksamheter, ta ansvar och att bidra med sin del. Företagare, arbetare, föreningar, eldsjälar och engagerade har tillsammans skapat den stad vi har förmånen att leva i. Den kraften måste vi bejaka, inte begränsa. Vi vill erbjuda göteborgarna möjligheter att själva välja och vi vill underlätta för alla goda krafter att bidra till Göteborgs utveckling.

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna vill bygga ett Göteborg där det är tryggt att växa upp, där det är möjligt att förverkliga sina drömmar och där nästa generation ser sin framtid här. En stad som håller ihop genom möjligheter, arbete och gemenskap. En stad med en bostadspolitik som ger plats åt barnfamiljernas drömmar om småhus och radhus. En stad med en trafikpolitik som förenklar resor och kortar restider.

Göteborg byggs av göteborgarna. Av alla de hårt arbetande som varje dag går till jobbet, driver företag, skapar arbetstillfällen, tar hand om våra barn och äldre och engagerar sig i vårt gemensamma samhälle. Göteborgarnas vardag ska ständigt förenklas och förbättras. Vi väljer välfärden först. Vi sänker skatten. Och vi sätter göteborgarna främst.

Hampus Magnusson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L), Dan-Ove Marcelind (KD) och Jörgen Fogelklou (SD)

Styrning och ledning

Stadens grundläggande uppdrag är att leverera välfärd till stadens invånare. Det ställer höga krav på tydliga prioriteringar och att skattemedel förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Under flera år har kostnaderna för stadens verksamheter överstigit intäkterna medan infrastruktur för välfärden har eftersatts. Samtidigt visar verksamhetens resultat att staden inte levererar den kvalitet som göteborgarna förtjänar.

Den höga nettokostnadsutvecklingen måste bromsas, vilket ställer allt större krav på det politiska ledarskapet. I flera verksamheter ligger kostnadsökningarna över rikssnittet, och därför krävs det åtgärder i drift och genom att sänka investeringsnivåerna. Staden behöver göra tydliga prioriteringar för att värna det grundläggande välfärdsuppdraget. Administrationen och den byråkratiska överbyggnaden måste minska, samtidigt som nya arbetssätt och digitala lösningar tas till vara för att effektivisera verksamheten. Personalvolymen behöver minskas inom yrkesgrupper som inte arbetar direkt med medborgarna och staden bör också se över användningen av konsulter samt kostnader för inköp.

Göteborgarnas skattemedel ska förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Politikens uppgift är att inte beskatta medborgarna mer än nödvändigt, samtidigt ska varje skattekrona gör nytta. En förutsättning för ekonomisk hållbarhet är att det finns ett ramverk som säkerställer att varje generation bär sina egna kostnader. Göteborg har idag ett högt skattetryck. Genom att fokusera på kärnverksamheten och minska det kommunala slöseriet möjliggörs en skattesänkning, så att stadens invånare får behålla en större del av sina inkomster.

Effektiviteten i kommunens verksamheter måste öka och omställningen till en mer effektiv och resultatinriktad organisation behöver ske ute i nämnderna. Resultaten och kvaliteten i flera välfärdsverksamheter är alldeles för låga i förhållande till de resurser som förbrukas. Jämförelser med andra kommuner ger starka indikationer på ineffektivitet. Genom att effektivisera och ständigt värdera nyttan och kvaliteten av verksamheten skapas ett finansiellt handlingsutrymme. Verksamheter behöver ständigt utvärderas för att leverera bästa möjliga välfärd för skattepengarna. Staden ska utmärka sig på ett positivt sätt genom en hög effektivitet med väl fungerande förvaltningar som fokuserar på sina kärnuppdrag.

För att uppnå största möjliga medborgarnytta ska kommunen ha en positiv och välkomnande inställning till huvudmän som vill ersätta eller komplettera kommunens välfärdsinsatser. Fristående huvudmän, upphandlingar och LOV (lagen om valfrihet), ska bejakas för att ständigt utmana kommunen

och ge göteborgarna valmöjligheter, samtidigt som välfärdskostnaderna för den kommunala huvudmannen får relevanta jämförelsemått. Staden ska också se över möjligheten att upphandla lämpliga delar av den interna servicen, så som måltid, lokalvård och vaktmästeri.

Välfärdsnämndernas kostnader för lokaler är i dag höga och en stor andel av kommunbidragen går till att finansiera lokalkostnader. Staden behöver vidta nödvändiga åtgärder för att minska kostnaderna för lokaler och avyttra lokaler som inte är nödvändiga. Staden ska ha en positiv inställning till att upplåta lokaler till andra aktörer som bedriver välfärdsverksamhet.

Personalen är stadens viktigaste resurs för att klara välfärdsuppdraget. Staden behöver tillse att arbetsmiljön är god och rätt kompetens finns på rätt plats. För att klara både kvalitet och kompetensförsörjning i välfärden behöver nämnder och styrelser fortsätta se över arbetsorganisation, bemanning och i större utsträckning nyttja teknisk utveckling genom ökad digitalisering. Mot bakgrund av det ekonomiska läget behöver personalkostnaden och den totala personalvolymen anpassas. Staden ska vara restriktiva i anställningar för yrkesgrupper såsom kommunikatörer, administratörer och andra ledningsfunktioner som inte innefattar första linjens chefer.

Kommunstyrelsen ska genomföra en översyn av nämnden för demokrati och medborgarservice verksamheter och ta fram förslag på en avvecklingsplan för nämnden samt reducera och omfördela dess verksamheter till lämpliga nämnder. Uppdraget ska omfatta överföring av Ö-dialogen, överförmyndarverksamheten, budget- och skuldrådgivningen, kontaktcenter och medborgarkontoren samt en översyn av verksamheterna för romsk inkludering och Regnbågshuset. Syftet är att effektivisera organisationen, tydliggöra ansvarsfördelningen och säkerställa att verksamheter bedrivs inom ordinarie nämndstruktur.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Samtliga nämnder får i uppdrag att identifiera och belysa orsakerna till kostnadsutvecklingen i Göteborg i relation till andra jämförbara kommuner och vidta åtgärder för att höja effektiviteten. System och rutiner som är fördyrande med oklar eller måttlig nytta och kvalitet för göteborgarna ska redovisas inom sex månader för politisk bedömning.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att definiera och prioritera sitt grunduppdrag och vidta åtgärder. Verksamhet som inte anses vara kommunal kärnverksamhet eller tillhöra nämndens grunduppdrag ska redovisas med tillhörande kostnader inom sex månader.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att omgående genomlysa och följa upp verksamhetens uppdrag och projekt för att pausa de som inte är nödvändiga att genomföra samt överväga om de kan avslutas helt, inom sex månader.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att sänka sina inköpskostnader.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av nämnden för demokrati och medborgarservice verksamheter och ta fram förslag på en avvecklingsplan för nämnden samt reducera och omfördela dess verksamheter till lämpliga nämnder.

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Antalet särskilt utsatta områden, riskområden och utsatta områden i Göteborg ska minska och 2030 ska det inte finnas några särskilt utsatta områden.
- Göteborgs Stad ska bli en attraktivare arbetsgivare genom konkurrenskraftiga löner och en hållbar arbetsmiljö.
- Nöjd medarbetarindex (NMI) ska öka i alla verksamheter inom Göteborgs Stad.
- Göteborg ska stärka samarbetet med civilsamhälle och näringsliv genom bättre service och enklare processer.
- Stadens placering i Svenskt Näringslivs företagsklimatsindex ska förbättras.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av stadens angelägenheter och har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet samt stadens bolagsstyrelser. Inom ramen för uppsiktsplikten ska kommunstyrelsen kontinuerligt följa den ekonomiska förvaltningen i stadens nämnder och skyndsamt uppmana till vidtagande av verksamma åtgärder vid behov. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för stadens säkerhet och trygghetsarbete och för frågor som rör principiell beskaffenhet.

Trygghetsskapande arbete

Tillit mellan människor och rättssäkerhet är avgörande för ett tryggt och välfungerande samhälle. Stadens trygghetsarbete är avgörande i stadens utveckling där förebyggande insatser är viktiga. Alla göteborgare ska känna sig trygga i vardagen, oavsett var man bor i Göteborg. Det intensiva arbetet som påbörjades under förra mandatperioden ska fortsätta. Det handlar om att införa fler förebyggande insatser i tidig ålder och bedriva ett intensivt arbete mot organiserad brottslighet. De förebyggande insatserna beskrivs under berörda nämnder.

Inga särskilt utsatta områden i Göteborg 2030

Under föregående mandatperiod minskade antalet särskilt utsatta områden. Tempot behöver vara fortsatt högt för att nå målet om inga särskilt utsatta områden i Göteborg år 2030. Genom lagändringar under nuvarande regering har det införts säkerhetszoner (visitationszoner), vistelseförbud och möjligheterna till kameraövervakning har stärkts. Detta har gett polisen utökade verktyg för att bekämpa kriminalitet och gängrelaterat

våld. Ambitionsnivån inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet har dock sänkts i Göteborgs Stad under innevarande mandatperiod. Utöver stadens eget arbete har civilsamhället, föreningslivet och näringslivet avgörande roller i arbetet med att vända utvecklingen.

Strategiska satsningar ska skapa fler incitament för ett liv närmare arbetsmarknaden och bort från kriminalitet.

Arbetet med utsatta områden ska resultera i att näringslivsaktörer hittar investeringsmöjligheter i dessa områden, vilket bidrar till inkludering, framtidstro och arbete.

Statistiken visar även tydligt att de som äger sin bostad ofta känner sig trygga i sitt bostadsområde. En målsättning ska därför vara att fler göteborgare ska få möjlighet att äga sitt eget boende. Fler människor ges möjlighet att göra klassresor och boendekarriär – oavsett om den sker i deras nuvarande område eller om de köper en bostad någon annanstans i Göteborg.

Ett tryggare Göteborg

Ny lagstiftning ställer högre krav på kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Staden behöver samverka med Polisen och berörda aktörer för att stärka det lokala trygghetsarbetet. Det centrala ansvaret påverkas av lokala åtgärder i nämnder och bolag. Dessa åtgärder behöver omhändertas genom större central styrning. Det tidigare centrala trygghetsrådet ska återinföras och vidareutvecklas där syftet, uppföljningen och sammansättningen förändras. Trygghetsrådet ska ha en starkare koppling till Trygg I-arbetet. Antalet brott i Göteborg behöver fortsatt minska för att tryggheten ska öka. En central samverkansfunktion ska inrättas för att stärka samverkan med andra aktörer och utökas i områden där det är nödvändigt. Brott ska bekämpas i hela händelseförloppet. Fler kameror och en ökad samordning mellan berörda instanser gör att fler brott utreds och leder till fällande dom.

Satsningen med fler tillståndsområden (tidigare LOV-3 områden) har varit framgångsrik. Ambitionen är att utöka antalet områden och även att införa ordningsvakter nattetid. Staden ska därför ansöka om fler tillståndsområden.

På nationell nivå pågår förändringar i lagstiftningen inom trygghetsområdet. Göteborg behöver därför, i nära samverkan med berörda aktörer, ta till sig och utveckla nya verktyg för att stärka tryggheten. Ett särskilt fokus måste riktas mot välfärdsbrottslighet, som riskerar att slå mot flera av stadens verksamheter genom fusk, otillåten påverkan och infiltration.

För att möta dessa utmaningar krävs stärkta insatser och en tydlig inriktning. En övergripande plan med konkreta mål för att förebygga och motverka välfärdsbrott i Göteborg bör skyndsamt tas fram. Därtill behöver

en central funktion inrättas för att minska risken för felaktiga utbetalningar och säkerställa att stadens resurser används på rätt sätt. På så vis kan göteborgarnas skattepengar värnas och komma välfärden till del.

Erfarenheter av hatbrott och andra uttryck för antisemitism är ett återkommande inslag i många judars liv. Denna hotbild har ytterligare accentuerats under senare tid. Säkerheten är därför en av de viktigaste frågorna för judiskt liv och säkerhetsarbetet en stor ekonomisk börda för de judiska församlingarna i Göteborg. Staden ska därför ta ett ökat ansvar för säkerheten runt stadens judiska institutioner.

Det fortsatta arbetet mot ANDTS-utmaningar med särskilda satsningar på de kriminella nätverkens tillgång till och försäljning av narkotika, behöver accelereras. Ett viktigt samarbete är bland annat Nätverket Krogar Mot Knark som ska inrättas för att minska narkotikaförsäljningen. Nätverket ska, utöver stadens deltagande, bestå av aktörer från besöksnäringen samt Polisen.

Stadens skolor, fritidsgårdar och övriga lokaler ska vara fria från illegala droger. Däribland behöver sökandet efter droger intensifieras och drogtester införas där det är lämpligt. Det akuta inflödet till kriminalitet och kriminella gäng, som idag sker i allt yngre åldrar, behöver stoppas. För att lyckas med detta krävs ett nära samarbete med Polisen och andra myndigheter.

Stärkt krisberedskap

Det förändrade säkerhetsläget ställer krav på att arbetet med civil beredskap behöver förstärkas på lokal nivå. Det innebär att stadens arbete med beredskap behöver accelereras. Staden behöver vara förberedd, inför krigs- eller krissituationer och handlar bland annat om att säkra tillgången till el, vatten, förnödenheter och kommunikationer. Staden ska ta fram en plan för Göteborgs delaktighet i de nationella satsningarna på försvaret.

En levande skärgård

Göteborgs skärgård är en unik del av staden, med ett rikt kulturlandskap, en stark boendegemenskap och stor attraktionskraft för både göteborgare och besökare. Det säkerhetspolitiska läget i Sverige har även förändrats, och Försvarsmakten, som återinrättat sitt amfibieregemente, understryker vikten av en levande skärgård.

Förutsättningarna i skärgården är dock särskilda, inte minst genom geografin. För att förbättra tillgängligheten behövs upprustning av Saltholmens färjeterminal, flytbryggor vid alla åretruntöar samt fler färjeturer till Stenpiren för att avlasta hårt belastade trafikstråk. Parkeringsfrågan vid Saltholmen måste lösas och kollektivtrafiken anpassas bättre till olika arbetstider. En levande skärgård kräver trygg infrastruktur och flexibla

kommunikationer som gör vardagen möjlig för både boende och pendlare. För att stärka samarbetet och utvecklingen ska en skärgårdssamordnare inrättas och den tidigare påbörjade planen för södra skärgårdens framtida utveckling ska återupptas.

En trygg arbetsplats

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsplats och en trygg arbetsgivare som upprätthåller god arbetsmiljö och motverkar tystnadskultur. Det ska även finnas goda karriärmöjligheter för såväl medarbetare som chefer, så att staden kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare.

Staden ska utveckla verktyg som underlättar arbetssituationen för de medarbetare som känner rädsla och osäkerhet kring att polisanmäla händelser som inträffar i eller i samband med tjänsten. Det är viktigt att skapa en trygg arbetsmiljö för till exempel socialtjänstens medarbetare och personal inom förskola och skola samt för att se till att obehagliga händelser inte normaliseras som en del av arbetet. Verktyg som visselblåsarfunktionen och kompetensteam behöver förstärkas och utvecklas. Arbetet mot tystnadskultur kräver tålamod för processer och långsiktighet.

Anställda inom staden ska vara företrädare för en demokratisk värdegrund och stå upp för jämställdhet samt barns fri- och rättigheter. Det är av största vikt att det finns fungerande rutiner innan och under hela anställningsperioden, rutiner som förhindrar att personer med kopplingar till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar anställs. Bakgrundskontroller är ett viktigt verktyg för att minska infiltration och otillåten påverkan. Kommunstyrelsen ska förbereda för skyndsam implementering av planerad lagstiftning som ger möjlighet till utvidgade bakgrundskontroller innan och under anställning.

Kommunstyrelsen ska utreda möjligheten att avsluta pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet, eller som upprätthåller hedersnormer i tjänsten. Individer kopplade till extremism, gängkriminalitet eller andra odemokratiska handlingar ska inte anställas eller vara anställda av Göteborgs Stad. Avsked ska användas som verktyg vid uppenbar och väldokumenterad misskötsel av arbetet.

En attraktiv arbetsgivare

Stadens anställda är de viktigaste resurser staden har för att lyckas med det kommunala kärnuppdraget. Göteborgs Stad ska därför vara en attraktiv arbetsgivare genom konkurrenskraftiga löner och en hållbar arbetsmiljö, för att säkra den kompetens som krävs för att leverera en god välfärd.

Kommunsektorn står inför kompetensförsörjningsutmaningar som påverkar den välfärd staden kan leverera till stadens invånare. För att kunna säkra en

god välfärd i framtiden krävs bland annat implementering av ny teknik och nya arbetssätt, men också strategier för att göra Göteborg till en attraktiv stad att leva, bo och arbeta i.

Demografiska förutsättningar samt samhällets över tid skiftande behov av tjänster ställer höga krav på samordning, helhetssyn och långsiktighet. Staden behöver därför ha en tydlig plan med konkreta rutiner för gemensam beredning mellan ansvariga nämnder, i syfte att stärka stadens förmåga till omställning för att möta den demografiska utvecklingen. En sådan gemensam beredning spänner över flera områden såsom digitalisering, välfärdsteknik, välfärdstjänsternas omfattning, kompetensförsörjning och tillgång till ändamålsenliga bostäder. Under denna mandatperiod har antalet administrativa tjänster inom staden ökat, samtidigt som man skurit ner på personal inom skola och förskola. Denna utveckling väcker frågor om hur resurserna fördelas och vilka konsekvenser det får för stadens kärnverksamheter och därmed lägga grunden för mer välavvägda prioriteringar framåt. Staden behöver som arbetsgivare ha ett större fokus på osakliga löneskillnader som finns mellan likvärdiga yrken, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv.

Det behövs även fokus på olikheter i arbetsmiljö, där sjukfrånvaron är betydligt högre i traditionellt kvinnodominerade yrken. Rutinen för hantering av omställningsärenden vid arbetsbrist ska ändras så att Lag (1982:80) om anställningsskydd och kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser tillämpas fullt ut. Nuvarande system har medfört höga kostnader och inlåsningseffekter som påverkat både medarbetare och stadens effektivitet negativt. Vidare bör staden i högre utsträckning använda provanställningar som ett naturligt verktyg i rekryteringsprocessen, med särskilt fokus på de nämnder som i störst utsträckning betalar ut avgångsvederlag. I syfte att minska risken för felrekryteringar och framtida kostsamma utköp.

Osäkerheterna i projekt Västlänken ska inte drabba göteborgarna

Mot bakgrund av förseningar och fördyringar för projekt Västlänken är det är viktigt att ytterligare kostnader inte drabbar göteborgarna och tränger undan andra nödvändiga investeringar. Göteborgs Stad behöver arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen mot Trafikverket. Detta gäller kostnader, påverkan på staden samt att säkerställa genomförandet av övriga projekt inom västsvenska paketet som ger göteborgarna nyttor.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med Polisen, Västra Götalandsregionen och allmännyttan inrätta en central samordningsfunktion för lokala trygghetsinsatser, kameraövervakning och ledningssystem.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med Polisen identifiera och föreslå fler tillståndsområden för ordningsvakter.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i dialog med respektive nämnd, kartlägga utvecklingen av personalresurser. Uppdraget omfattar att analysera omfattningen av nyanställningar av administrativ personal och omfattningen av personalavgångar inom förskola, skola, vård och omsorg. Syftet är att skapa en tydlig bild av hur resurser fördelas och vilka konsekvenser detta får för verksamheternas kärnuppdrag.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att, utifrån befintlig lagstiftning, vid saklig grund avsluta pågående anställning för personer med koppling till extremism och gängkriminalitet eller som upprätthåller hedersnormer i tjänsten. Avsked ska användas som verktyg vid uppenbar och väldokumenterad misskötsel av arbetet.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder med syfte att underlätta för anställda att anmäla mot otillåten påverkan utan att själva bli drabbade.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för att maximera Göteborgs delaktighet i de nationella satsningarna på försvaret, inklusive civilt försvar, cybersäkerhet och övriga försvarsrelaterade områden, i linje med regeringens beslut om ökat anslag till försvarssektorn.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att inrätta en skärgårdssamordnare och den tidigare påbörjade planen för södra skärgårdens framtida utveckling ska återupptas i samarbete med stadsbyggnadsnämnden.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta proaktivt för att säkerställa göteborgarnas intressen i relationen med Trafikverket med anledning av rapporterade osäkerheter i projekt Västlänken så att inga ökade kostnader läggs över på Göteborgs Stad och göteborgarna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla arbetssätt och rutiner i syfte att förebygga och motverka välfärdsbrott i Göteborg, inrätta en central utbetalningsenhet för bidrag till föreningar och studieförbund.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att verkställa rutinen gällande arbetsbrist till en hantering enligt Lagen om anställningsskydd och Allmänna bestämmelser.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för en ökad och mer systematisk användning av provanställningar i stadens rekryteringsprocesser med särskilt fokus på de nämnder som i störst utsträckning betalar ut avgångsvederlag.

Arkivnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förvara, vårda och tillgängliggöra offentliga handlingar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska säkerställa att staden lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar, utöva tillsyn över arkivvården hos nämnder, styrelser och stiftelser, utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering. Nämnden ska förvara och vårda arkiv som levererats till arkivmyndigheten och hålla dem tillgängliga. I detta syfte ska arkivnämnden utveckla inköpta system såväl som inköp av ytterligare system inom ram för att tillgodose nämndens samtliga behov.

Bedömningen är att nuvarande nivå på kommun- respektive regionbidrag inrymmer nuvarande verksamhet samt tillkommande driftskostnader för ett system för bevarande, också med tanke på kommunens och regionens ekonomiska situation i övrigt. Fördelningen är enligt avtal 40 procent från kommunen och 60 procent från regionen. Eventuella tillkommande satsningar som bedöms viktiga för att klara uppdraget tas i första hand från det egna kapitalet som därför bör ha möjlighet att inrymma sådana satsningar. Däremot finns ett behov av att säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav. Nämnden får därför tillsammans med nämnden för intraservice i uppdrag att fortsätta arbeta med denna fråga.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Arkivnämnden får i uppdrag att, i samverkan med nämnden för Intraservice, säkerställa en kostnadseffektiv långtidslagring utifrån de behov Regionarkivet har utifrån säkerhets- och tillgänglighetskrav.

Expolateringsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 5 000 färdigställda småhus under de kommande fem åren ska startas, och innebära minst 1 000 färdigställda småhus per år.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Prioriterat för nämnden är det som staden idag har ett underskott av såsom småhus, bostadsrätter, studentlägenheter, seniorbostäder, boende med särskild service samt mark för industri och verksamhetslokaler. Exploateringsprojekten som tas fram ska utgå från den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur och med stöd från Göteborgs utvidgade innerstad. Stadens arbete Värdeskapande stadsutveckling bör nyttjas för att driva fram efterfrågade stadsbyggnadskvaliteter och öka värdet på byggrätterna. De stora infrastrukturprojekt som nämnden ansvarar för ska i sin utformning ta en stor hänsyn till påverkan på stadsrummens gestaltning och stadslivet.

5 000 småhus och ökat eget ägande

Göteborgs Stad har en låg andel ägt boende och fler invånare som vill ska ges möjlighet till att äga sitt boende. Andelen småhus, radhus och stadsradhus som planeras och byggs behöver öka för att fler barnfamiljer ska kunna bo i Göteborg hela livet, samtidigt som det skulle ge staden en stabilare skattebas. Planeringen för utveckling av trädgårdsstad i Kärra-Skogome är prioriterad. För att möjliggöra för en större mångfald av arkitektritade hus, kataloghus och självbyggeri, bör nämnden i högre grad ansöka om planbesked för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter. I markanvisningar för flerbostadshus ska bostadsrätter prioriteras.

Fler studentbostäder, seniorbostäder samt vård- och omsorgsboenden

Det är även prioriterat att möta efterfrågan på studentbostäder, seniorbostäder, trygghetsbostäder och vård- och omsorgsboenden. Nämnden ska markanvisa för 600 seniorbostäder under mandatperioden 2027–2030. Nämnden ska underlätta för att utbyggnad av kommunal service ska kunna ske i takt med bostadsbyggandet genom en långsiktig planering för reservation av mark och strategiska fastighetsköp.

Minskad hemlöshet

Exploateringsnämnden ska även fortsättningsvis samarbeta med socialförvaltningarna och allmännyttan för att fånga upp och lösa tillfälligt boende åt de barnfamiljer som inte lyckats ordna eget boende.

Hemlösheten har över tid minskat kraftigt. Nämnden bör, utifrån sitt ansvar, fortsätta att arbeta för att minska hemlösheten ytterligare. För att minska kostnaderna för staden för bostäder till sociala ändamål bör i högre grad det lägre prissatta beståndet inom allmännyttan användas, i stället för att i markanvisningar kräva nyproducerade bostäder av privata aktörer.

Transparenta markanvisningar och förbättrad ekonomi

Markanvisningsprocessen ska vara tydlig, transparent och gå att följa av både inblandade och utomstående från första kontakt med staden till överlåtelse av mark. Huvudregeln ska vara att det inte ska ställas några kommunala särkrav som driver kostnader och hämmar byggandet. Över tid har alltmer av projektutvecklingen i tidiga skeden i Göteborg kommit att drivas inom förvaltningarna. Det kan vara lämpligt i vissa projekt men en nackdel är att marknadens mångfald av kompetens, erfarenhet och kreativitet inte fullt ut kommer staden till nytta. Nämnden behöver därför ta fram en markanvisningsmodell som fångar upp och välkomnar små och stora aktörer att bidra med utvecklingsidéer.

Friköp av tomträtter är en frihetsreform där fler människor får ökad makt över sitt eget boende. Tomträttsavgifterna i Göteborg har ökat kraftigt och drabbar ofta på ett oförutsett sätt den som har en tomträtt. Likabehandlingen mellan de göteborgare som sitter fast i tomträtt och de som redan äger sin tomt behöver öka. Exploateringsnämnden ska ta fram en modell som leder till att friköp genomförs. Målet bör vara att tomträttssystemet för bostäder på sikt kan avvecklas. Parallellt behöver nämnden ta fram förslag på avgäldsmodeller för flerbostadshus respektive småhus som ger en ökad likabehandling gällande påverkan på privatekonomin mellan de som har hus på tomträtt och de som har hus på redan ägd mark.

Genom att i högre grad planera för småhus och bostadsrätter, samt att sälja mark till högstbjudande bland de som uppfyller markanvisningens övriga krav stärks exploateringsekonomin. Detta gör att staden kan investera med bibehållen kvalitet i allmän platsmark i områden där det är svårare att få ihop ekonomin. Genom fler friköp av tomträtter tillsammans med ökade friköp av mark på arrende ska exploateringsnämnden leverera högre reavinster till stadens gemensamma kassa för att minska stadens lånebehov och räntekostnader. Nämnden ska inte bidra med direktanvisningar till Förvaltnings AB Framtiden då allmännyttan behöver fokusera på sitt eftersatta underhåll.

Som ett led i att prioritera resurser till välfärdens kärna ska aktiviteterna inom Stadsnära odling avvecklas och uppdraget avslutas. Samtidigt ska fler koloniområden och bostadsnära odlingsmöjligheter erbjudas intresserade göteborgare, exempelvis genom att tillgängliggöra ytor i väntan på byggnation.

Förbättrad projektstyrning

Nämnden behöver arbeta med och följa upp en utvecklad projektplanering och kostnadskontroll för att förhindra fördyrningar och förseningar i exploateringsprojekt och stora infrastrukturprojekt. För att få jämförbara kalkyler mellan olika typer av projekt, måste kostnader som är föranledda av det aktuella exploateringsprojektet särskiljas från kostnader för eftersatt underhåll som drabbar staden oavsett om projektet genomförs eller inte. Därutöver måste det också framgå vilka kostnader som avser kostnader för investeringar som görs för hela staden och som egentligen inte är nödvändiga för själva projektets genomförande. Prognoser utifrån det ekonomiska läget visar på en vikande byggkonjunktur med en kraftigt minskad bostadsproduktion. Det är viktigt att nämnden i samverkan med stadsbyggnadsnämnden inventerar genomförbarheten och intresset hos aktören i markanvisade projekt och styr resurser till de projekt som fortfarande bedöms genomförbara.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, möjliggöra för 700 studentbostäder per år.
- Explolateringsnämnden får i uppdrag att i högre grad driva fram detaljplaner för småhus på kommunal mark, vilken först efter antagen plan säljs styckevis med färdiga byggrätter.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram mark i lämpliga lägen för att kunna möta den efterfrågan som finns på vård- och omsorgsboenden och seniorbostäder i alla stadsdelar.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att prioritera bostäder, och särskilt utvecklingen av Kärra-Skogome, för de behov som kommer av det expansiva näringslivet på Hisingen.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram en markanvisningsmodell som välkomnar små och stora aktörer att bidra med utvecklingsidéer.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att ta fram en modell för friköp av tomträtter för flerbostadshus respektive småhus som leder till fler friköp.

Förskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Förskolans kvalitet ska höjas genom mindre barngrupper, högre personaltäthet och fler förskollärare i barngrupperna.
- Resultaten i förskollärarenkäten ska förbättras.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

En bra start i livet är avgörande. Göteborg ska erbjuda en förskola av hög kvalitet där alla barn, oavsett förutsättningar, får god språkutveckling och kunskapsbas inför skolstart. Forskning visar att detta leder till bättre skolresultat och hälsa. Kvalitet skapas i mötet mellan barn och personal, där både personalens kompetens och barngruppernas storlek är avgörande. Nämnden får därför i uppdrag att ta fram en strategi för att nå Skolverkets riktmärken för gruppstorlek. Vidareutbildning till barnskötare och förskollärare ska uppmuntras, målet är minst två förskollärare och en barnskötare per barngrupp.

För att stärka barns språkutveckling ska all pedagogisk personal ha goda kunskaper i svenska. Språktest ska användas vid nyrekrytering och för att kartlägga befintlig personals språkliga nivå. Personal med bristande språkkompetens ska få språkhöjande insatser.

Förskolan ska främja barns hälsa genom rörelseglädje och goda aktivitetsvanor. Valfriheten för föräldrar att kunna välja förskola ska värnas. Staden ska därför möjliggöra en mångfald av seriösa aktörer från fristående verksamheter och värna uppskattade föräldrar- och personalkooperativ. Kvälls- och nattomsorg ska finnas i tillräcklig omfattning för att möta vårdnadshavares arbetstider.

En trygg och hållbar arbetsmiljö

En hållbar arbetsmiljö är avgörande för att trygga kompetensförsörjningen. Göteborgs Stad ska erbjuda konkurrenskraftiga löner, bra arbetsvillkor och goda förutsättningar för det pedagogiska uppdraget. Riktade satsningar behövs i socioekonomiskt utsatta områden med låg förskollärartäthet.

Rektorer har en nyckelroll för arbetsmiljön och verksamhetsutvecklingen, men en hög arbetsbelastning försvårar ett närvarande ledarskap. Antalet medarbetare per rektor behöver därför minska och lokala stödfunktioner säkerställas.

Förskolans personal har bland de högsta sjuktalen i staden. Det kräver arbetsmiljösatsningar som stärker både personalens och rektorernas

förutsättningar att utföra sina uppdrag. Arbetet mot hot, våld, otillåten påverkan och tystnadskultur ska intensifieras, så att alla anställda känner sig trygga och kan uttrycka sig öppet.

Barnets bästa ska stå i centrum

Alla barn ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Tidig upptäckt av barn i behov av extra stöd är avgörande. Barnhälsan ska ha resurser för att arbeta förebyggande, främjande och verksamhetsnära med handledning i barngrupp.

Det familjecentrerade arbetet och samverkan med familjecentraler ska stärkas. I utsatta områden är andelen barn som deltar i förskolan lägre, öppen förskola samt uppsökande verksamhet har en viktig roll i att öka deltagandet. Forskning visar att barn som gått i förskola har bättre förutsättningar att lyckas i skolan. Därför är målet att fler barn från socioekonomiskt svaga förhållanden deltar, särskilt de med behov av språkutveckling. Nämnden ska intensifiera arbetet med att öka andelen barn i förskolan, i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden.

För att tidigt upptäcka barn som lever under förhållanden som strider mot våra lagar och mänskliga rättigheter ska all personal ha kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämnden ansvarar för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg, inklusive ägar- och ledningsprövning. Tillsynsenheten ska ha förutsättningar att säkerställa kvaliteten i befintliga verksamheter och att effektivt upptäcka och stoppa odemokratiska eller oseriösa aktörer från att etablera sig i staden.

Sociala förskoleteam och föräldraskapsstöd

I samverkan med socialnämnderna ska sociala förskoleteam etableras i varje utbildningsområde. Teamen ska bestå av professioner från både förskoleförvaltning och socialförvaltning och arbeta för att tidigt fånga upp barn och familjer i behov av stöd eller insatser, innan barnen far illa. Genom att sociala förskoleteam, barnhälsa och förskola samverkar kring barn och familj stärks det förebyggande arbetet, vilket minskar risken för skolmisslyckande, psykisk ohälsa och utanförskap.

Socialnämnderna ska i samverkan med förskolenämnden tillhandahålla en utbildning till föräldrar i samband med att barnet börjar förskolan, med särskild prioritet i utsatta områden. Syftet är att stärka föräldrarollen, öka kunskapen om rättigheter och skyldigheter samt minska inflytandet av omgivningens påtryckningar och åsikter. Utbildningen ska även innehålla värdegrundsfrågor såsom demokrati, jämställdhet och tolerans samt tydliggöra förskolans uppdrag och vårdnadshavares ansvar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Förskolenämnden får i uppdrag att öka antalet förskollärare och minska antalet barn per utbildad personal. Strategi för att nå Skolverkets riktmärken för barngruppers storlek ska utarbetas och maxtak på barngruppernas storlek ska införas.
- Förskolenämnden får i uppdrag att minska sjuktalen genom förbättrad arbetsmiljö, stärkta personalförutsättningar och hälsofrämjande arbete.
- Förskolenämnden får i uppdrag att stärka rektorernas arbetsmiljö genom färre medarbetare per rektor och säkerställa lokala stödfunktioner.
- Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna inrätta sociala förskoleteam i samtliga utbildningsområden och ta fram en föräldrautbildning i samband med inskolningen.
- Förskolenämnden får i uppdrag att implementera det nationella kvalitetssystem som Skolverket tagit fram.

Grundskolenämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen elever som blir behöriga till gymnasiet ska öka under mandatperioden.
- Meritpoängen ska öka.
- Stadens grundskolor ska genom ett tydligt ledarskap och ordnings- och lektionsrutiner stärka studieron, öka andelen elever som upplever arbetsro på lektionerna och minska antalet ordningsstörningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Varje elev, oavsett bakgrund, ska efter grundskolan ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att kunna studera vidare på gymnasiet. Alla elever ska mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav. Elever som har behov av särskilt stöd ska ges stöd och insatser. Skolan har ett tydligt kompensatoriskt uppdrag för att säkerställa att alla elever får goda förutsättningar att lyckas.

Göteborg har i dag relativt till övriga storstäder många grundskolor där ett alldeles för stort antal niondeklassare inte når behörighet till gymnasiet. Staden behöver därför ta krafttag för att vända de dåliga kunskapsresultaten. Därför ska en oberoende granskning av hur staden styr grundskolorna ske. Syftet med denna utredning är att identifiera brister och utvecklingsområden samt föreslå åtgärder och nödvändiga resurser.

Trygghet, studiero och föräldrarnas ansvar

Flertalet av stadens skolor fungerar väl, men det finns många klassrum som har mer eller mindre omfattande ordningsproblem. Det kan handla om sena ankomster, olämpligt språkbruk eller bristande respekt för lärarna, vilket leder till minskad studiero, otrygghet och att lärar- och lektionstid behöver ägnas åt annat än undervisning.

Staden ska uppmuntra de lärare och rektorer som har kompetens att bryta en destruktiv skolkultur, att arbeta i skolor med bristande studiero och svagt kunskapsfokus. Föräldrars ansvar och delaktighet är viktigt för en lyckad skolgång. Förväntansdokumentet ska aktualiseras vid varje läsårsstart och elever, vårdnadshavare och personal ska vara väl förtrogna med dess innehåll.

Ökad kvalitet i undervisningen för att förbättra elevers utveckling och lärande

Läraren har en avgörande roll för elevernas engagemang, lärande och utveckling. För att möjliggöra ett starkt fokus på undervisning behöver lärarna avlastas från andra uppgifter. Skolan måste därför satsa på att förstärka de stödjande funktionerna. Även dokumentationskraven behöver minska för att frigöra mer tid till undervisningen. I flera av stadens skolor når en stor andel av eleverna inte kunskapsmålen. Tvålärarsystem ger förutsättningar för att öka elevernas måluppfyllelse. Ett sådant system bör därför uppmuntras att införas på skolor med låg måluppfyllelse och stora utmaningar. Lyftet med förstelärarreformen har över åren i viss mån gått förlorad. Nämnden ska därför säkerställa att Skolverkets riktlinje för anställning som förstelärare efterlevs.

Göteborg står inför minskat elevunderlag de kommande tio åren, samtidigt som hyreskostnaderna ökar och många skolor finns i tillfälliga paviljonger. Nuvarande principer för skolorganisation bygger på en tid med växande barnkullar och behöver därför uppdateras. Principen om att driva mot stora skolenheter i nuvarande riktlinjer ska tas bort. Nya riktlinjer ska fokusera på kvalitet och måluppfyllelse, elevernas trivsel och trygghet, vårdnadshavares val och efterfrågan samt effektiv resursanvändning. Välfungerande skolor, oavsett storlek, ska värnas och klassernas storlekar måste begränsas. Genom en samlad strategi kan kommunen säkra god undervisning, trygga miljöer och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Den nya inriktningen ska harmoniera med de principer för ett framgångsrikt skolledarskap, ”Rektor i fokus”, som regeringen tagit fram.

Särskilt stöd

Det är av yttersta vikt att elever i behov av särskilt stöd får detta tidigt och i tillräcklig omfattning. Vi behöver utöka antalet särskilda undervisningsgrupper och resursskolor, för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp eller i en anpassad skolform. På lågstadiet behöver en tydlig kunskapsavstämning göras innan elever börjar nästa årskurs. De bedömningsstöd som finns i årskurs 1 och årskurs 2 ska, tillsammans med resultat på nationella prov i årskurs 3, i ökad utsträckning användas för att göra en helhetsbedömning för att avgöra vilka elever som behöver stödinsatser. Om elever trots dessa insatser inte når godtagbara kunskaper ska möjligheten att gå ett extra år på lågstadiet aktualiseras. Mellanstadiet är idag den del av grundskolan som har minst jämförbar uppföljning på nationell nivå. Det finns därför en risk att elever hamnar efter i sin kunskapsutveckling och inte får rätt stöd under den perioden. Uppföljningen i årskurs 4 och 5 behöver därför bli bättre och förvaltningen får i uppgift att se över hur detta kan ske.

Tidiga och extra insatser

Läsförståelse är grunden för allt lärande och avgörande för att ge eleverna ett levande språk och förutsättningen för att lyckas i skolan. Ett språkutvecklande förhållningssätt är viktigt i alla ämnen och elever som inte bedöms nå godtagbara kunskaper i årskurs 1 måste erhålla tidiga och tillräckliga insatser. Läroböcker är i detta avseende väsentliga för att stimulera ett ökat läsintresse.

Genom screening och utvärdering av elevers kunskaper kan elever som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen fångas upp. Språkförståelse och matematiskt tänkande ska testas i förskoleklass. Bedömningsunderlag i lågstadiet samt nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 och betygsresultat ska följas upp. En läsa-skriva-räkna-garanti ska säkerställa att alla elever tillägnar sig grundläggande kunskaper i läsning, skrivning och matematik. För att nå detta krävs tidiga insatser, fler lärare och stärkt stöd i undervisningen. Elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen ska få individuellt anpassat stöd genom extra undervisning, särskilt stöd eller undervisning i mindre grupper.

Högre studietakt och profilklasser

Det är viktigt att stimulera intresset för matematik, teknik och naturvetenskap. Elever med särbegåvning, särskild talang eller utpräglat intresse för ett akademiskt ämne ska stimuleras genom att erbjudas utmanande och anpassad undervisning som gör att de kan utvecklas så långt som möjligt. Förhöjd studietakt ska kunna ges till elever som snabbare når kunskapsmålen och det ska vara möjligt för grundskoleelever att läsa kurser på gymnasial nivå. Profilklasser ska skapas, i första hand inom matematik och naturvetenskap.

Problematisk skolfrånvaro

Elever med problematisk skolfrånvaro behöver uppmärksammas i högre utsträckning och verkningsfulla åtgärder för att få dem tillbaka till skolan ska sättas in tidigt i samarbete med socialnämnderna. Yngre barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet eller droger ska fångas upp och få stöd genom SSPF-samarbetet redan i mellanstadiet. I samverkan med andra berörda förvaltningar behöver SSPF-samarbetet med friskolor även förstärkas genom nya arbetssätt.

Elevers hälsa

Elevhälsoarbetet är viktigt och avgörande för elevernas välmående och kunskapsresultat. Elevhälsan behöver förutsättningar att arbeta mer förebyggande och främjande. Den psykiska ohälsan ökar bland unga och elever ska därför regelbundet erbjudas hälsosamtal med fokus på psykiskt mående och sociala relationer. Nämnden ska även utreda digitala lösningar

för delar av elevhälsan där det är lämpligt. Det är viktigt att elevhälsan systematiskt arbetar för att identifiera och stötta sårbara och brottsutsatta när det gäller exempelvis grooming, droger, våld i nära relationer samt prostitution.

Kulturskolan

Kulturskolan är viktigt för barn och ungdomars möjlighet att själva skapa kultur genom instrument, dans, sång, måleri, foto, film och teater. Kulturskolan ska ha ett brett utbud och vara tillgängligt för fler barn och ungdomar utanför skoltid. Köerna behöver minska och avgifterna för att delta i Kulturskolans verksamhet ska vara fortsatt låga.

Skolmåltiderna

Skolmåltiderna ska i första hand utformas så att eleverna äter sig mätta och får i sig tillräckligt med energi för skoldagen, vilket innebär att maten ska vara god och uppskattad av eleverna och inte underordnas andra mål såsom klimat- eller miljöhänsyn. Minst en rätt med animaliskt protein ska erbjudas varje dag.

Anpassad grundskola

Barn med en intellektuell funktionsnedsättning har möjlighet att fullfölja sin skolplikt som en integrerad elev i grundskolan eller i en anpassad grundskoleklass. Nämnden behöver säkerställa att elever i den anpassade grundskolan får en likvärdig utbildning som främjar deras utveckling och lärande. Det kraftigt ökade behovet av platser i den anpassade grundskolan måste mötas med både lokalmässiga och personella anpassningar.

Trygghetssatsning

Nämnden ska i samverkan med socialnämnderna fortsätta arbetet med att utöka antalet skolsociala team bestående av socionomer, socialpedagoger och annan utbildad personal för att arbeta på skolor med särskilda utmaningar. Teamen ska stötta eleverna för att öka elevnärvaron, främja tryggheten, motverka psykisk ohälsa och stärka samarbetet mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst, polis och andra instanser. Denna satsning gör att barn och ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet tidigt kan fångas upp och att elever som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller på annat sätt är utsatta uppmärksammas och får hjälp. Skolan är inte en allmän plats, utan en arbetsplats för elever, lärare och övrig personal. Alla elever ska kunna känna sig trygga och alla medarbetare ska kunna utföra sitt arbete utan att utsättas för hot, våld eller återkommande ordningsstörningar. Arbetet med trygghet och studiero behöver därför stärkas genom tydliga ordningsrutiner, närvarande vuxna och förebyggande insatser. Där det finns särskilda behov ska ytterligare åtgärder kunna vidtas för att säkerställa en säker och trygg skolmiljö.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Grundskolenämnden får i uppdrag att utöka antalet särskilda undervisningsgrupper och resursskolor för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp eller i en anpassad skolform.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att fortsätta utveckla skolakuten Elevator, säkerställa möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende samt utreda möjligheten att utöka Elevator till att även omfatta årskurserna 4–5.
- Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att ta fram nya principer för hur kommunala grundskolor i Göteborg ska organiseras. Principerna ska inte utgå från skolors storlek, utan från kunskapsresultat, måluppfyllelse, trivsel, trygghet, söktryck kvalitet över tid samt långsiktig ekonomisk hållbarhet.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att genomföra en extern granskning av stadens styrning av grundskolorna för att identifiera brister och föreslå åtgärder med tillhörande behov av säkerställda förutsättningar för framgångsrikt genomförande.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att införa tvålärarsystem på skolor med stora utmaningar och låg måluppfyllelse.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att inrätta en fortbildning i ledarskap för lärare samt inrätta en central funktion med lärarcoacher med uppdrag att utveckla undervisningskvaliteten.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att, när tidiga insatser och omfattande stödåtgärder inte gett avsedd effekt för att nå kunskapskraven, använda möjligheten för elever att gå om ett år på lågstadiet.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att utvärdera det resursfördelningssystem som nu gäller. Utvärderingen ska fokusera på om de kriterier som används för omfördelning av resurser är rimliga, om storleken på omfördelningen är adekvat och vilka effekter för både lågindex- och högindexskolor den starka omfördelningen ger upphov till.
- Grundskolenämnden ges i uppdrag att utreda och vid behov genomföra åtgärder för att stärka tryggheten och studieron i skolmiljön.

Idrotts- och föreningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i Göteborg ska öka.
- Andelen invånare som är nöjda med möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Den kommunala verksamheten ska komplettera, inte ta över eller tränga ut, det som civilsamhället eller andra aktörer kan erbjuda. Insatserna ska därför fokusera på de områden där enskilda människors och föreningars ansträngningar inte räcker till. Stöden ska syfta till att stimulera och uppmuntra alla till en aktiv och hälsofrämjande fritid, i föreningsverksamhet. Nämnden ska även skapa goda förutsättningar för rörelse och idrott på egen hand. Det ska finnas ett brett utbud av idrottsanläggningar i hela Göteborg som ger goda förutsättningar för föreningar och med låga trösklar in till föreningslivet.

Det kommunala stödet ska i huvudsak koncentreras till barn och ungdomar, men ska också främja äldre göteborgares fritid och hälsa och ska även via bidragssystemet uppmuntra aktiviteter över generationsgränserna. Nämnden ska även arbeta för att skapa bättre förutsättningar för människor med funktionsnedsättning, främst barn och unga, att delta i föreningslivet i Göteborg. Nämnden ska därför fortsätta att arbeta aktivt med tillgänglighetsfrågor på stadens idrottsanläggningar och får också i uppdrag att tillsammans med nämnden för funktionsstöd ta fram konkreta åtgärder som bidrar till att fler barn och unga med funktionsnedsättning kan ta del av idrottsutbudet och föreningslivet i staden.

Nämnden ska fortsätta utveckla idrottens koppling till skolan så det blir lättare för förbund och föreningar att få eleverna att prova på idrott. I samarbete med skolnämnder och andra berörda nämnder ska nämnden bidra till en positiv rörelsekultur i alla skolformer. Det handlar det bland annat om att bidra till så kallad prova-på-verksamhet och annan lågtröskelverksamhet i samband med och i anslutning till skoldagen. Samarbetet med föreningslivet, berörda nämnder och kommunala bostadsbolag ska därför vidareutvecklas för detta ändamål.

Målbilden är att minska stillasittandet och göra göteborgarna friskare i alla åldrar. Denna satsning är av särskild vikt i områden där få barn och ungdomar är engagerade i föreningslivet. Lärdomar från exempelvis

Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv med dess organisationer, Skol-IF, Generation Pep, och många fler som stöttar kommuner och skolor i dessa frågor, bör tas tillvara.

Nämndens fokus ska vara på breddidrotten, men ska samtidigt medverka till goda förutsättningar för elitidrottande i staden. Nämnden ska därför genom samverkan och partnerskap med RF-SISU Västra Götaland och andra aktörer bidra till en god idrottsmiljö för unga elitidrottare. Detta innebär bland annat att säkra en långsiktig utveckling av kompetenscentret för elitidrott, High Performance Göteborg, där idrottsrörelse, akademi och kommun ska samarbeta till gagn för såväl elitidrott, parasport som breddidrott.

Idrottsanläggningar, lokaler och ytor för spontanidrott

Nämnden ska verka för flexibla, multifunktionella och trygga anläggningar och ytor som passar både organiserad idrott och spontan rörelse. Nämnden ska dock aktivt arbeta för att också bevara och utveckla redan existerande lokaler och ytor för idrott, spontanidrott och annan hälsofrämjande aktivitet. Det är därför angeläget att nämnden fortlöpande inventerar redan existerande idrottsanläggningar och lokaler så att eftersläpningar av underhåll kan undvikas. Ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler för föreningar ska inte byggas bort, utan är viktigt för nämnden att bevara.

Det är viktigt att idrott och ytor för motion och rörelse ges plats även när staden växer. Nämnden ska därför, i samverkan med övriga stadsutvecklande nämnder, verka för att möta behov och efterfrågan på mark för idrott och föreningsliv. Utöver traditionella anläggningar kan det även handla om att skapa lösningar som fungerar i begränsade utrymmen samt utnyttja tillfälliga eller outnyttjade ytor för idrott och rörelse.

Nämnden ska fortsätta utveckla digitalisering och automatisering av bokningssystem och bidragshantering för att förenkla processer för föreningar och andra att söka bidrag och boka tider. Målbilden är att detta arbeta ska frigöra ett fokus på kärnuppdraget och mänskliga möten som ger mervärde.

Det råder brist på sim- och ishallar i Göteborg. Nämnden ska därför prioritera arbetet med fler lokala bad samt även genomföra en inventering av status på nuvarande lokala bad i syfte att undvika bristande underhåll som leder till dyra renoveringar. Det behövs även en ny ishall på Hisingen, varvid nämnden ska arbeta för att tidigarelägga planerna för en ny ishall i Torslanda.

Köerna till ridskolorna i staden är idag långa och Göteborg ligger långt under genomsnittet för platser i ridskolan. I samarbete med specialförbund ska nämnden arbeta för att öka antalet ridskoleplatser och för bättre förutsättningar för en hållbar ridsport i staden. Ridsportens förutsättningar

är fortsatt svåra. Förstärkningen av riktade resurser till ridsporten kvarstår därför för att bibehålla nuvarande nivå av stöd till sporten.

Stärkt föreningsliv

För att kunna ge nödvändigt stöd och bidra till ett stärkt föreningsliv ska föreningsbidragets del av nämndens budget öka. Förstärkningen sker i huvudsakligen genom en omfördelning av medel. Tidigare års satsning på kostnadsfria badentréer på simanläggningar tas bort och resurserna överförs till föreningsbidragen.

Likaså införlivas de medel som avsatts för den särskilda satsningen på kvinnors idrottande i föreningsbidragssystem och fördelas utifrån den inriktning kommunfullmäktige givit nämnden. Den särskilda satsningen på utsatta områden kvarstår.

För att stärka föreningslivets långsiktiga utveckling och skapa fler vägar in i ideellt engagemang ska nämnden säkerställa finansieringen av RF-SISU Västra Götalands Unga ledarprogram. Programmet ger unga göteborgare möjlighet att utvecklas som ledare inom föreningslivet och bidrar till att stärka återväxten av ledare, tränare och förtroendevalda i stadens föreningar. Medel för verksamheten ska avsättas som en särskild post inom nämndens budget.

Upphandling av driften av kommunala gym ska genomföras där det är möjligt och samarbete med föreningslivet kring de kommunala gymmen ska eftersträvas.

Rutinerna för uppföljning i form av kontroller för att säkerställa att nämndens föreningsbidrag verkligen får genomslag i praktiken behöver vidareutvecklas. Nämnden ska fortsätta förbättringsarbetet avseende kontroll och styrning av bidragen samt ombesörja att de nya riktlinjerna för föreningsbidrag implementeras på ett sätt som gör det lätt att göra rätt och svårt att göra fel.

Bidrag ska inte beviljas till organisationer som diskriminerar, bryter mot principen om alla människors lika värde eller motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Det finns ett behov att se över utvecklingsbidraget för att göra det mer renodlat. Syftet är att göra det enklare för föreningar att göra rätt och i större utsträckning utformas för att vara ett bidrag för att utveckla föreningars verksamhet utifrån de enskilda föreningarnas behov.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden och förskolenämnden bidra till en positiv rörelsekultur i alla skolformer.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder utreda behovet av fler ishallar i staden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att verka för att fler ridskoleplatser utökas i hela staden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utveckla arbetet med att stötta föreningar i deras arbete med ekonomisk redovisning och uppföljning.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att se över och renodla utvecklingsbidraget.

Inköp- och upphandlingsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs Stad ska minska inköpskostnaderna och stärka uppföljning och kontroll av ramavtal.
- Arbetet mot oegentligheter, osund konkurrens och välfärdsbrott ska prioriteras för att säkerställa att skattemedel används effektivt och att upphandlingar sker på rättvisa och transparenta villkor.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden har en avgörande roll i att säkerställa att göteborgarnas skattemedel används effektivt och sparsamt. Stadens inköps- och upphandlingsverksamhet ska präglas av transparens, kvalitet, kostnadseffektivitet, sund konkurrens och hållbarhet. Nämnden ska vidareutveckla stadens gemensamma inköpsprocess, inklusive digitala tjänster, samt arbeta med strategisk inköpsanalys och kategoristyrning i syfte att sänka inköpskostnader och minska inköpsvolymen. Med hjälp av digitala verktyg ska nämnden även analysera stadens fakturor och leverantörsuppgifter för att identifiera felaktigheter, oegentligheter och möjliga besparingar. Sedan 2023 finns möjlighet att reservera vissa upphandlingar för civilsamhället, vilket staden ska öka användningen av.

Det finns ett stort behov av kontroller i riskbranscher som bygg, transport, städ och vård och omsorg. Nämnden ansvarar för kontroller av ramavtal, medan förvaltningar och bolag ansvarar för övriga inköp. Genom samordning kan staden stärka arbetet mot oegentligheter, osund konkurrens och välfärdsbrott. Det är viktigt att stärka stadens robusthet vid kriser och minska risker i samband med störningar som uppstår i livsmedelsförsörjningen. Det är även angeläget att animaliska livsmedel som köps in till stadens verksamheter ska uppfylla svenska miljö- och djurhållningsregler, oavsett ursprungsland. Sverige har ett av världens starkaste regelverk för djurvälfärd och miljöhänsyn. Stadens inköp bör inte bidra till sämre förhållanden utanför landets gränser eller till inköp av sämre produkter.

Transparent upphandlingsprocess

Nämnden ska bidra till ett bättre företagsklimat i Göteborg. Staden ska inte konkurrera med näringslivet, och upphandlingar ska upplevas som rättvisa och transparenta. Större upphandlingar bör delas upp så att även små och nystartade företag kan delta. Det kan underlättas genom bättre

information och upphandlingslots. Alltför många eller irrelevanta krav riskerar att exkludera mindre aktörer. Målet är att kombinera låga kostnader med hög kvalitet på inköpta varor och tjänster.

Cirkulär ekonomi ska främjas genom att öka återanvändning, återvinning och energibesparing. Nämnden ska premiera materialåteranvändning, ta bort miljöfarliga ämnen och ställa krav på fossilfria energikällor.

Livscykelperspektiv ska beaktas och kontroll av miljökrav ska även omfatta underentreprenörer.

Miljö i fokus

Nämnden ansvarar för tre miljömål i stadens klimatprogram: stärkt biologisk mångfald, minskad klimatpåverkan och färre skadliga ämnen. Staden ska använda innovativa logistiklösningar för att minska utsläpp, exempelvis genom att ställa krav på miljövänliga ”last-mile”-transporter vid upphandlingar.

Stärkt beredskap inför krissituationer

I en föränderlig omvärld med krig och inflation ska nämnden samordna inköp vid krissituationer. Målet är att stärka beredskapen och säkerställa effektiva inköp under påfrestningar. Samverkan med lokala producenter ska öka, särskilt för att förbättra maten i stadens verksamheter. Detta kan ske genom krav på färska råvaror, uppdelade produktkategorier och tidig dialog med leverantörer.

Stärkt arbete mot ekonomisk kriminalitet

Staden ska skydda skattemedel från oseriösa och kriminella aktörer. Upphandlingar och inköp måste präglas av kontroll och ansvar. Arbetet mot dessa aktörer ska intensifieras genom en samordnande funktion som förhindrar olämpliga avtal och säkerställer att leverantörer följer uppsatta krav. Alla förvaltningar och bolag ska stötta inköps- och upphandlingsnämnden i att främja sund konkurrens och förebygga kriminalitet inom välfärden.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att stödja berörda nämnder i upphandlingar för att sänka nämndernas inköpskostnader och återrapportera till kommunstyrelsen hur mycket nämnderna sparat i inköpskostnader.
- Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att ta en mer aktiv roll och samordna arbetet med utmaningar inom inköp och upphandling som bedöms kunna inträffa i kristider.
- Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att stärka rutiner och kontroll för att motverka oseriösa aktörer.
- Inköp- och upphandlingsnämnden får i uppdrag att med digitala verktyg analysera Göteborgs Stads fakturor och leverantörsuppgifter i syfte att identifiera potentiella felaktigheter och oegentligheter samt besparingar.

Kretslopp- och vattennämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska bidra till en säker, effektiv och miljövänlig vatten- och avloppshantering med målsättning att kunna erbjuda kommunens invånare så låga avgifter som möjligt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborgs närhet till vatten är en stor tillgång. Närheten till vatten gör också Göteborg känsligt för havsnivåhöjningar samtidigt som kraftiga skyfall ökar trycket på stadens vattenhantering. Det pågående arbetet med att klimatsäkra staden genom bland annat olika åtgärder i Göta älv måste samordnas i tid med stadens skyfallsarbete och dagvattenhantering för att inte suboptimera nödvändiga investeringar. Investeringsbehovet kommer att vara omfattande och nämnden behöver arbeta aktivt för mer kostnadseffektiva lösningar och för att erhålla annan finansiering än kommunal skattefinansiering.

Ett robust VA-System

Göteborg behöver ha en hög leveranssäkerhet av dricksvatten och avledande av avloppsvattnet som består av spillvatten och annat dagvatten och därför krävs det investeringar i vatten- och avloppsnätet. För att minska mängden tillskottsvatten till det regionala avloppsreningsverket Gryaab måste det kombinerade systemet på sikt bytas ut, vilket kommer ta många decennier. När dagvatten ska släppas i recipient i stället för till Ryaverket tillkommer krav på dagvattenrening. Nuvarande miljötillstånd för Ryaverket löper ut 2036. Betydande investeringar kommer vara nödvändiga för att klara av eventuella framtida ökade krav på vattenreningen samtidigt som staden växer. Genom att exempelvis planera för dagvattendammar i stadsrummet kan vattnet renas lokalt.

Nämnden är ansvarig för stadens VA-planering och skyfallsarbete. Strategisk planering och tidig projektering av VA-hantering i stadsbyggnadsprojekt är viktigt för kostnadseffektiva lösningar. För att optimera stadens samlade investeringsbehov behöver nämndens samverkan i stadsplaneringen utvecklas och förstärkas. Samtidigt behöver nämndens arbete effektiviseras ytterligare och investeringarna göras klokt med mål om att kostnader inte ska läggas över på medborgarna i form av kraftigt höjda avgifter.

För att förstärka säkerheten i leverans av god kvalitet av dricksvatten och i takt med att staden växer behöver råvattenkällan, Göta älv, kombineras med fler råvattenkällor och samarbete med regionens andra dricksvattenproduktioner. En fungerande VA-verksamhet är viktig även i händelse av kris, att planera för oförutsedda situationer är därför en nödvändighet.

Minskning av mängd avfall

Göteborg växer och med det även antalet göteborgare som ska ha möjlighet att sortera avfall. Eftersom vikttaxan har liten påverkan på de enskilda hushållen i flerbostadshus behöver bättre lösningar för enkel och attraktiv avfallssortering utvecklas tillsammans med fastighetsägarna. Fastighetsnära insamling möjliggör för kommunen att ge invånarna bättre service och att nå en ökad sortering. Det ger kommunen ett utökat monopol som måste hanteras varsamt. Det är viktigt att det finns valfrihet både för villaägare och ägare av flerbostadshus. Systemet riskerar också att ge kommunen ökade kostnader, vilka måste hanteras och inte läggas till fullo på göteborgarna. Naturvårdsverket ska ge Göteborg full kostnadstäckning. Nämnden ska utreda möjligheten att konkurrensutsätta avfallsinsamlingen som idag ligger på Renova.

Nedlagda deponier har en ständig påverkan på omgivande mark och vatten. Nämnden är ansvarig för stadens tillsyn av deponier. Sedan 2020 har skattebetalarna ansvar för stadens nedlagda deponier. Deponin vid Välen är den deponin i Göteborg med mest negativ miljöpåverkan. Deponin gör området till ett av Sveriges mest förorenade områden, med höga halter av kvicksilver och PCB. På sikt behöver området saneras. Nämnden ska fortsätta genomföra planerade åtgärder samt planera för ytterligare åtgärder om behov finns.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samverka med berörda aktörer kring råvattenanvändning och hur en optimerad dricksvattenproduktion och distribution i göteborgsregionen kan bli verklig.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att, i samverkan med Renova, utreda hur anläggningen i Marieholm kan utvecklas eller ersättas för att öka produktionen av biobränsle.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur vi från stadens sida skulle kunna konkurrensutsätta den idag kommunala avfallsinsamlingen.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsatt erbjuda fria besök på stadens återvinningscentraler (ÅVC).
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att tillsätta en oberoende utredning av prisutvecklingen för att se över kostnadsstruktur, investeringsnivåer, VA-beredskap, avfall/sophämtning och fjärrvärme, samt lämna konkreta förslag för att dämpa, eller pausa, framtida avgifts- och taxeökningar.

Kulturnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska skapa goda förutsättningar för stadens institutioner och det fria kulturlivet för att erbjuda kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd.
- Nämnden ska verka för att tillgängliggöra kulturen för fler, med särskild vikt lagd vid barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Den konstnärliga friheten ska vara en grundläggande del av och ett kännetecken för Göteborgs Stads kulturpolitik, vilket gynnas av ett ökat oberoende från kommunala bidrag. Det fria ordet ska värnas. Demokrati och alla människors lika värde skall utgöra de bärande principerna för att säkerställa ett varierat och oberoende kulturliv.

Göteborg ska vara en levande, inkluderande, kreativ och öppen modern kulturstad. Kulturen för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse. Kulturen ska kännetecknas av frihet, mångfald och kvalitet. Nämndens fokus ska vara att nå alla samhällsgrupper, även de grupper som vanligtvis inte tar del av kulturen. Det fria uttryckssättet bidrar till ett öppet och tolerant samhälle. Det fria kulturlivet ska ges goda och långsiktiga förutsättningar att verka i staden, för att kunna erbjuda kulturupplevelser med hög kvalitet och stor bredd.

Därför ska nämndens fokus vara att säkerställa bredden i kulturlivet samt att möjliggöra för nya aktörer att etablera sig. Det ska ske genom att erbjuda stöd i form av exempelvis hjälp att söka samlokalisering med andra verksamheter, alternativ finansiering såsom sponsring, eller tillgång till medel från EU. För att kunna vara en utmanande kraft måste kulturen få utvecklas på egna villkor och inte alltid vara en direkt eller indirekt del av den kommunala verksamheten.

Attraktiva museer, bibliotek och kulturhus – en ingång till kulturen

Stadens samlingar utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Det nya magasinet kommer att bidra till ökad tillgänglighet till samlingarna på flera olika sätt. Genom förbättrade förvaringsförhållanden säkerställs bevarandet av föremålen, samtidigt som digitalisering och effektiv logistik möjliggör större tillgång till forskare,

pedagoger och allmänhet. Biblioteken ska vara en tillgång för dem som vill läsa, lära, låna och inspireras till vidare läsning och studier. Stadens bibliotek ska finnas där göteborgarna rör sig samt vara tillgängliga. Biblioteksverksamheten ska kontinuerligt anpassas efter invånarnas varierande behov, med särskilt fokus på barn, unga och äldre.

Kulturnämndens folkbibliotek ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom bland annat fri åsiktsbildning och kunskapshöjning. Utifrån Litteraturstadens intentioner får nämnden i uppdrag att genom stadens bibliotek arbeta med läsfrämjande aktiviteter. Kulturnämndens samarbete med förskole-, grundskole-, och utbildningsnämnden bör stärkas för att kunna anpassa läsfrämjande insatser utifrån stadens barn och ungas behov och förutsättningar.

Stadens kulturinstitutioner ska vara välkomnande att besöka. Nämnden ska bidra till att tillgängliggöra Göteborgs kulturarv och historia för alla.

Kultur för barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre

Barnens roll i kulturlivet ska stärkas. Barn och ungdomar ska tidigt komma i kontakt med kultur i förskolan och skolan och inte enbart lära sig att konsumera kultur utan även ges möjlighet att själva skapa. Länge har staden brustit i likvärdig tillgång till kultur för barn och unga. Det är därför av stor vikt att det finns tillgång till bibliotek över hela staden.

Bokningssystemet KuBo möjliggör mer likvärdig tillgång till kulturen för barn och unga. Nämnden får i uppdrag att ständigt förbättra systemet för att möjliggöra för fler att ta del av kulturen i staden samt skapa likvärdiga möjligheter för de egna verksamheterna och den fria kulturen att bli synliga och tillgängliga för bokning. Ett av nämndens prioriterade mål är att fortsatt arbeta aktivt för att barn och unga ska ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamhet. Då Göteborg är en stor stad med varierande behov och förutsättningar, bör aktiviteter och åtgärder för barn och unga anpassas utifrån de lokala behoven. Nämnden ska bland annat utöka den uppsökande verksamheten i de delar av staden där besöksfrekvensen på biblioteken är för låg.

Den äldre delen av befolkningen växer. Det är av vikt att nämnden skapar nya strukturer som möjliggör att hållbara och högkvalitativa kulturupplevelser för äldre både ökar och utvecklas. Nämnden ska i ökad utsträckning verka för att äldre får tillgång till stadens kulturliv. Nämnden ska i samverkan med äldrenämnden utveckla redan etablerade metoder och hitta nya sätt för äldre att ta del av kulturen. Nämnden har, bland annat genom Speldags, möjlighet att erbjuda populära och kvalitativa kulturupplevelser för våra äldre på äldreboenden och knutpunkter.

Konsten i det offentliga rummet

Kulturnämnden ska vara en aktiv part i arbetet med stadsutvecklingen, stadsmiljö och staden som besöksanledning. Detta för att säkerställa att konstnärliga och kulturella värden utvecklas och tas tillvara i stadsrummet och i offentliga byggnader. Utsmyckningen av det offentliga rummet är en signal om att konsten får och bör ta plats i staden. Göteborg konst ansvarar för konstverkens färdigställande av stadens offentliga rum i samverkan med stadsmiljönämnden.

En fristad för det fria ordet

I stora delar av världen förföljs eller hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria och ocensurerade ordet i kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. År 1996 blev Göteborg den första fristaden i Sverige och har sedan dess tagit emot konstnärer och författare från olika länder. Detta har bidragit till att försvara det fria ordet i världen men också till att berika det lokala kulturlivet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Kulturnämnden får i uppdrag att säkerställa långsiktiga och goda förutsättningar för aktörer inom det fria kulturlivet- både etablerade och nya – att verka i staden.
- Kulturnämnden får i uppdrag att pröva möjligheterna att söka extern finansiering exempelvis inom EU bidrag eller donationer.
- Kulturnämndens samverkan med förskole-, grundskole- och utbildningsnämnden ska stärkas för att läsfrämjande insatser utformas utifrån barns och ungas förutsättningar och behov.
- Kulturnämnden får i uppdrag att öka antal besök på biblioteken i de delar av staden där besöksfrekvensen är låg genom att bland annat utöka uppsökande verksamheten.
- Kulturnämnden får i uppdrag att, i samverkan med äldre, vård- och omsorgsnämnden, stärka tillgången till kulturupplevelser för alla äldre i staden.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Få fler göteborgare i arbete genom stärkt samverkan med näringslivet och civilsamhället.
- Erbjuda vuxenutbildning och SFI med hög kvalitet, ökad valfrihet och god kostnadseffektivitet.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Att ha ett arbete och ett sammanhang är grundläggande för trygghet och självständighet. Nämndens uppdrag är att skapa förutsättningar som leder fler göteborgare till arbete eller studier. Ökad samverkan med näringsliv och civilsamhälle är avgörande för att nå dem som står längst från arbetsmarknaden.

Krafttag mot arbetslösheten och för framtidens kompetensbehov

Staden behöver ta ett tydligt ansvar för att möta arbetslösheten och förbereda sig för framtida omställningsbehov. Det innebär att satsa på yrkesvux, introduktions- och kompletteringsutbildningar samt att skapa fler sysselsättningsmöjligheter i nära samverkan med olika aktörer. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, särskilt inom ramen för KROM, bör stärkas och fokuseras på att ge människor en snabbare väg till egen försörjning. För att möta Göteborgs utmaningar inom kompetensförsörjning är det avgörande att vuxenutbildningen bättre anpassas till arbetsmarknadens behov.

Samarbetet med samordningsförbundet Finsam, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen ska fördjupas. Staden ska ställa krav på motprestation för försörjningsstöd, med krav på heltidsaktiviteter som arbetssökande, studier, arbetsträning eller rehabilitering. Kompetenscenter har en nyckelroll i att samordna insatserna, och entreprenörskap ska uppmuntras.

Första steget in i arbetslivet

För många är sommarjobbet det första steget in på arbetsmarknaden. Sommarjobb och praktikplatser i kommunens verksamheter är viktiga verktyg för att hjälpa ungdomar till ett första jobb och kan vara avgörande för att komma in på arbetsmarknaden. Nämnden har en samordnande

funktion i staden och ansvar för sommarjobb för såväl gymnasieelever som högstadieungdomar. I det arbetet är det av största vikt att kontakterna med arbets- och näringslivet utvecklas. Entreprenörskap och företagsamhet är två perspektiv som ska inkluderas i arbetet.

Svenska språkets betydelse för integration

Svenska språkets betydelse är helt avgörande för att integreras i samhället och för att få ett arbete. Svenska för invandrare (SFI) är en väsentlig del av stadens ansvar för mottagandet av nyanlända och ett centralt verktyg för ökad integration. Staden ska bedriva SFI-undervisning i enlighet med lagstadgad nivå, både i egen regi och med hjälp av externa aktörer. Vid upphandlingar ska hög kvalitet alltid säkerställas och val av huvudman därefter avgöras av kostnadseffektivitet.

Nämnden ska fortsätta arbeta för att säkerhetsställa språklig nivå efter genomgången SFI-undervisning.

Fokus på en kvalitetssäkrad vuxenutbildning

Alla vuxna ska ha möjlighet att nå gymnasienivå. Vuxenutbildningen ska hålla hög kvalitet och vara kostnadseffektiv för såväl grundläggande kunskaper som yrkesspecialisering och högskoleförberedelse. Vuxenutbildning i egen regi har lett till kraftigt ökade kostnader och begränsad valfrihet. Alla seriösa leverantörer som uppfyller kvalitetskraven ska behandlas likvärdigt – där kvaliteten är likvärdig ska priset styra.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att säkerställa att SFI-undervisningen ligger i nivå med vad lagstiftningen säger vad gäller ökad tillgänglighet och ökad kvalitet.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att, när kvaliteten är likvärdig, låta priset vara styrande vid val av leverantör för vuxenutbildning inklusive SFI.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fördjupa samarbetet med samordningsförbundet Finsam, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen i syfte att snabbare få fler i egenförsörjning.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Det ska vara lätt att få kontakt med staden och få svar på de frågor man har.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden ska informera om demokrati och rösträtt samt ge stadens medborgare möjlighet att göra sina röster hörda. Nämnden ska förvalta och utveckla stadens medborgarservice. Nämnden ansvarar också för att distribuera digitala tjänster och kanaler samt ansvarar för den digitala infrastrukturen för att stärka den lokala demokratin.

Rådgivning och stöd

Nämnden ansvarar för genomförandet av budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen för privatpersoner och enskilda företagare med enklare ekonomi. I en osäkrare omvärld och en svag konjunktur är det därför viktigt att nämnden säkerställer att budget- och skuldrådgivning hanterar den ökade efterfrågan. I förebyggande syfte ska nämnden arbeta för att öka kännedomen om stödverksamheterna. Nämnden ansvarar också för konsumentrådgivningen där medborgare kan få rådgivning om hållbarhet utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter.

Servicemål

Nämnden för demokrati och medborgarservice är ofta första kontakten för medborgarna. Nämnden har till uppgift att leda människor rätt i sina kontakter med staden och nämnden ska intensifiera arbetet med att förenkla för medborgare att nå rätt person inom staden. Nämnden står inför ett byte av telefonisystem som ger möjlighet till högre effektivitet, med syfte att förbättra servicen för medborgarna.

Medborgarkontor

Nämnden har i uppdrag att förvalta stadens medborgarkontor. Kontoren är till för medborgarna och har ansvar att besvara frågor och ge service, exempelvis ekonomisk rådgivning och konsumentrådgivning, men även informera om rättigheter och skyldigheter. Medborgarkontoren är också ett sätt för staden att i större utsträckning vara närvarande i utsatta områden. Nämnden ska dock verka för att medborgarkontoren inte ses som en åtgärd för att ersätta annan kommunal verksamhet.

Demokratiutveckling

För att utveckla Göteborgs Stads demokratiarbete arbetar nämnden både fysiskt och digitalt för att öka den lokala demokratin. Nämnden har att fortsatt utveckla Ö-dialogen. Göteborg ska vara en stad där alla ska kunna känna sig trygga. Nämnden har ett viktigt ansvar för Regnbågshuset som ska vara en mötesplats för HBTQI-personer i Göteborg. Det ska vara en verksamhet som skapas av, med och för HBTQI-communityt och en plats för möten, engagemang, umgänge, informationsspridning och kreativt skapande. Nämnden behöver se över rådens funktion och syfte för att utvärdera den kommunala nyttan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att se över vilka engagemang som kan avvecklas och vilka som kan förstärkas för att öka dialog och möjligheten att påverka stadens erbjudande till medborgarna.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att förstärka stadens möjligheter att erbjuda rådgivning kring hur man upptäcker och undviker olika typer av bedrägerier.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att säkerställa att budget- och skuldrådgivning erbjuds med väntetider i enlighet med Konsumentverkets rekommendation.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att ändra arbetsformen för Ö-dialogen så att forumet har möjlighet att användas som remissinstans.

Nämnden för funktionsstöd

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Alla ska utifrån sina förutsättningar kunna leva ett självständigt liv med full delaktighet i samhället.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för funktionsstöd ska genomgå ett tydligt omtag i styrning, uppföljning och rättssäkerhet. Stadsrevisionens kritik visar på allvarliga brister i intern kontroll, analys och informationsöverföring, där avvikelser inte har hanterats samlat, mönster inte identifierats och åtgärder inte följts upp med tillräcklig skärpa. Detta har inneburit att allvarliga missförhållanden kunnat fortgå över tid utan att upptäckas och åtgärdas i tid.

Mot denna bakgrund ska nämnden säkerställa en fungerande styrning där avvikelser, lex Sarah-ärenden och andra signaler analyseras samlat, återkommande brister identifieras och åtgärder följs upp utifrån faktisk effekt. Nämnden ska ha tillgång till korrekt, fullständig och kvalitetssäkrad information för att kunna utöva sitt ansvar, och ansvarsfördelningen mellan politik och förvaltning ska vara tydlig så att ansvarsutkrävande möjliggörs.

Rättssäkerheten för den enskilde ska stärkas. En stadsövergripande riktlinje för skydds-, tvångs- och begränsningsåtgärder ska tas fram för att säkerställa en laglig, enhetlig och rättssäker tillämpning i hela staden. Särskilt ingripande beslut, såsom avslag eller indragning av bostad med särskild service enligt LSS, ska inte fattas på delegation utan prövas politiskt för att säkerställa insyn, proportionalitet och tydligt ansvar.

Staden ska samtidigt stärka den enskildes möjlighet att tillvarata sina rättigheter genom att utreda införandet av en oberoende juridisk stödfunktion inom LSS och socialtjänstlagen, med uppgift att ge rådgivning och stöd i överklagandeprocesser.

Sammantaget ska nämndens arbete präglas av ett konsekvent fokus på kärnuppdraget, stärkt politisk styrning och en rättssäker tillämpning där allvarliga brister inte ska kunna uppstå eller bestå utan att åtgärdas.

Nämnden för funktionsstöd ska bidra till att Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning förverkligas. Personer med funktionsnedsättning ska ges bättre möjligheter till arbete,

praktik och daglig verksamhet som stärker självständighet och delaktighet. Genom dialog med funktionshinderombudsmannen ska bedömning göras om nämnden behöver vidta ytterligare åtgärder för att stärka kvaliteten i de aktiviteter som är kopplade till programmet.

Den personliga assistansen ska värnas eftersom insatsen är avgörande för att människor med funktionsnedsättning ska kunna leva ett gott liv. För att säkerställa att resurserna riktas till dem som behöver stöd ska nämnden fortsätta utveckla sitt arbete mot välfärdsbrott, så som assistansfusk och fusk vid ekonomiskt bistånd. Nämnden ska regelbundet identifiera situationer där det finns risk för välfärdsbrott och stärka sina kontrollåtgärder. Nya medarbetare ska ges kunskap om arbetet med att motverka välfärdsbrott, och riskmedvetenheten ska öka inom organisationen som helhet.

Nämnden får i uppdrag att införa regelbundna och rättssäkra kontroller av personal mot belastningsregistret, även under pågående anställning. Vid uppenbar misskötsamhet i arbetet ska de arbetsrättsliga möjligheter som finns till avsked tillämpas. Informationsinsatser ska genomföras för att tydliggöra att svenska är det gemensamma språket för yrkesmässig kommunikation på arbetsplatsen.

Nämnden ska stärka sitt arbete mot våld och övergrepp.

Göteborgs Stad ska fortsätta att tillämpa valfrihet enligt LOV inom daglig verksamhet. De som inte har rätt till daglig verksamhet enligt LSS men har en funktionsnedsättning som gör att de inte klarar ett arbete på den ordinarie arbetsmarknaden ska ha möjlighet till meningsfull sysselsättning eller aktiviteter.

Nämnden för funktionsstöd och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska öka sin samverkan för att öka sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning, inklusive feriejobb under sommaren för ungdomar. Jobbmatchning ska erbjudas och fler ska ges möjlighet till arbete eller praktik och i detta arbete ska staden som arbetsgivare vara ett föredöme.

Nämnden ska säkerställa att omsorgstagares individuella önskemål och integritet respekteras i det dagliga arbetet. I situationer som rör personlig omvårdnad, såsom dusch och intimhygien, ska verksamheten så långt det är möjligt beakta omsorgstagarens önskemål om personalens kön. Nämnden ska därför ta fram tydliga rutiner för hur sådana önskemål dokumenteras, planeras och följs upp, samtidigt som verksamhetens förutsättningar beaktas.

Ett starkare barnperspektiv

Nämnden ska uppmärksamma barns situation, både för barn med funktionsnedsättning och barn till vuxna med funktionsnedsättning. När ett barn behöver en insats är det angeläget att insatsen utgår från barnets bästa, vilket i stor utsträckning är att möjliggöra för barnet att bo med sin familj.

För att fler unga med funktionsnedsättning ska nås av fritidsaktiviteter ska nämnden samverka med idrotts- och föreningsnämnden och civilsamhället. För att även underlätta möjligheterna för barn och vuxna med funktionsnedsättning att ta del av idrotts-, fritids- och kulturutbud ska nämnden, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort. Där kan eventaktörer erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning.

Minskat krångel och bättre stöd

Nämnden ska samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och med regionen för att människor med funktionsnedsättning ska få bästa möjliga stöd. Nämnden behöver fortsätta utveckla ett koordinerande arbetssätt för att underlätta för människor med omfattande och komplicerade behov av stöd.

En konstaterad nedsättning som är medfödd, livslångt förvärvad eller en livslång konstaterad diagnos ska med hänsyn till den enskilde inte behöva bli bedömd eller prövad flera gånger. Nya bedömningar bör endast göras vid indikation på väsentligt förändrade förutsättningar, medicintekniska framsteg eller vid misstanke om tidigare felaktiga bedömningar.

I syfte att värna kärnverksamheten och säkra nämndens ekonomi över tid behöver nämnden göra en översyn av lagstadgade uppdrag respektive tilläggsuppdrag. Alternativ till särskilda boenden ska prövas med syfte att sänka kostnader samtidigt som kvaliteten i insatsen bibehålls eller höjs. I uppdraget ingår att ta fram åtgärdsförslag som syftar till att nämndens grunduppdrag utifrån reglementet prioriteras. Arbetet ska ske i dialog med funktionsrättsrörelsen.

Kompetensbehovet ska bemötas

Kompetensförsörjningen är en mycket stor utmaning. Nämnden ska satsa på bemanningen i första ledet vad gäller rekryteringar, utbildning och anpassningar av lönenivåerna. Löneskillnader ska inte bero på var i staden man arbetar utan på uppdragets art samt kompetens och erfarenhet. För att klara grunduppdraget krävs det även insatser inom digitalisering, välfärdsteknik, möjliggörande av ett förlängt arbetsliv och uppföljningar av hur de personella och finansiella resurserna används. Nämnden ska säkerställa att det finns rutiner för hot och våld inom förvaltningens olika verksamheter samt identifiera verksamheter där personaltäthet behöver utökas.

Nämnden ska även säkerställa att all personal har goda kunskaper i svenska. Språktest ska användas vid nyrekrytering och för att kartlägga befintlig personals språkliga nivå. Personal med bristande språkkompetens ska få språkhöjande insatser.

Bostäder med särskild service

Nämnden behöver, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och stadsfastighetsnämnden, ytterligare effektivisera processen med att planera och bygga nya bostäder med särskild service, med lämplig placering utgående från verksamhetens inriktning och närmiljön. För att öka tillgängligheten, minska köerna och öka valfriheten ska externa aktörer fortsatt användas för boenden med särskild service som är lämpligt placerade med hänsyn till närmiljön. Vad gäller befintligt bestånd ska resurser avsättas för att vidta åtgärder för funktionalitet. Nämnden ska även med berörda parter pröva möjligheten att projektera konceptbyggnader i syfte att får ner kostnaden för de boende.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att säkerställa en fungerande styrning där avvikelser, lex Sarah-ärenden och andra signaler analyseras samlat, återkommande brister identifieras och åtgärder följs upp utifrån faktisk effekt.
- En stadsövergripande riktlinje för skydds-, tvångs- och begränsningsåtgärder ska tas fram för att säkerställa en laglig, enhetlig och rättssäker tillämpning i hela staden.
- Staden ska utreda införandet av en oberoende juridisk stödfunktion inom LSS och socialtjänstlagen
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att följa upp enheternas följsamhet till rutin för att beakta barnperspektivet vid handläggning och redovisa eventuella problem till nämnden.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att stärka sina kontrollåtgärder och regelbundet identifiera situationer där det finns risk för assistansfusk.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder och aktörer, utreda förutsättningarna att införa ett kompiskort där eventaktörer kan erbjuda en avgiftsfri plats till ytterligare en person utöver den med funktionsnedsättning.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att effektivisera administration och stärka bemanningen bland dem som arbetar i direkt kontakt med omsorgstagaren.

Nämnden för Intraservice

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden för Intraservice ska tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva it-lösningar samt minska kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Stadens arbete med digitalisering och it ska bland annat leda till att nya kompetenser utvecklas, ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter, höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service, ökad kostnadskontroll och transparens samt ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling. Drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ per tjänsteområde skall underställas vad som är nödvändigt för att tillhandahålla god och säker funktionalitet.

Digitaliseringens utveckling går allt snabbare. Därför ska staden i möjligaste mån använda system, program och tjänster som tillhandahålls på marknaden. Staden behöver också tillsammans med andra kommuner hitta nya affärsmodeller och genomföra bättre och långsiktigare upphandlingar.

Stadens digitala tjänster ska vara enkla, öppna och effektiva för alla medborgare. Nämnden ska bistå staden med interna tjänster till de olika verksamheterna samt ha en hög servicenivå och lyhördhet. Staden kommer även behöva nya satsningar på smarta digitala lösningar som förenklar arbetet för stadens medarbetare, samt effektiviserar utveckling och optimerar verksamhetens drift, bland annat inom beställning och fakturahantering. Den digitala utvecklingen ställer högre krav på stadens verksamheter, då branschen och marknaden erbjuder nya lösningar och tekniska möjligheter för att åtgärda komplexa problem.

För att möta välfärdens framtida utmaningar behöver nya arbetssätt, digitala, automatiserade och robotiserade lösningar utvecklas. Nämnden har sedan tidigare fått i uppdrag att utveckla ett kompetenscenter som ska omhänderta detta utvecklingsarbete. Arbetet ska syfta till ökad kostnadseffektivitet och minskad administration.

Många av stadens förvaltningar uppfyller ännu inte till fullo de krav som började gälla i och med införandet av dataskyddsreformen, och då främst gällande GDPR. Intraservice ska i system och stödjande verksamhet underlätta för nämnder och styrelser att följa gällande lagrum. Med det

rådande världsläget har it-attacker markant ökat och staden utsätts dagligen för en stor mängd intrångsförsök och andra attacker. Då tekniken att utföra attacker konstant utvecklas är det ytterst viktigt att även vårt skydd mot sådana sabotage och intrångsförsök utvecklas och förstärks. Det är också viktigt att arbeta med restriktivitet och kunskapshöjande insatser avseende medarbetares tillgång till känslig data, för att minska risken för felaktig hantering och oegentligheter. Nämnden för Intraservice är ansvarig för att staden har en god skyddsnivå och skall därför genomlysa och minska sårbarheten i våra digitala externa system.

I stadens digitaliseringsarbete behövs en samlad strategi för hur kommunen ska förhålla sig till den snabba utvecklingen av AI. Strategins främsta fokus ska vara att beskriva de risker som finns samt innehålla etiska riktlinjer. Samtidigt bör den syfta till att ta tillvara de nyttor som kan realiseras, till exempel effektivisering av vissa administrativa uppgifter.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att kraftigt dämpa kostnadsutvecklingen för drift, förvaltning och utvecklingsinitiativ.
- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att utreda möjligheter till effektiviserande digitala lösningar inom staden.
- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att komplettera befintlig metodhandbok om otillåten påverkan med inslag om informations- och it-säkerhet.
- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att ta fram en samlad strategi för hur staden ska förhålla sig till och använda sig av AI och dess snabba utveckling.
- Nämnden för Intraservice får i uppdrag att genomlysa och minska sårbarheten i våra digitala externa system.

Miljö- och klimatnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Göteborgs Stads och näringslivets klimatomställning ska genom effektiviseringar och teknikskiften som både minskar löpande kostnader och miljöpåverkan.
- Miljöförvaltningens tillstånds- och tillsynsarbete ska vara Sveriges mest effektiva med kortast handläggningstider och bästa service för näringslivet.

Inriktning för nämnden

Miljö- och klimatnämnden behöver arbeta med utveckling av effektivare myndighetsutövning och tillstånds- och tillsynsarbete samt med att skapa bättre förutsättningar för näringslivets gröna omställning i Göteborg. Miljöförvaltningen ska aktivt samverka med andra kommuner för att dela kostnader och accelerera kompetensutveckling. Genom samarbete med andra framstående kommuner kan Göteborg både minska sina kostnader och bidra till att sprida effektiva lösningar. Specialistkompetens och resurskrävande system ska delas strategiskt.

Nämnden ska särskilt prioritera att fullgöra sina uppgifter med fokus på kvalitet och service för den verksamhet det riktar sig till och arbeta med effektiva arbetsformer för att utföra dessa uppdrag.

Stora miljöförbättringar genom näringslivets teknikskiften

Staden ska föra en ambitiös miljöpolitik som utgår från teknikskiftens kraft att lösa miljöutmaningar samtidigt som välstånd och livskvalitet ökar. Miljöarbetet ska ha fokus på systematiskt stöd för dessa teknikskiften som gör hållbara val till de mest attraktiva och ekonomiska alternativen, och inte på begränsningar, förbud och skuldbeläggning av individer. Till exempel genom att stödja cirkulär ekonomi där avfall blir resurs, i stället för att begränsa konsumtion. Genom näringslivets teknologiutveckling kan Göteborg positionera sig som den ledande staden för miljölösningar där innovation driver ned kostnader snabbare än regleringar implementeras. När elbilar blir billigare än fossilbilar, förnybar energi billigare än fossil energi, och cirkulära lösningar billigare än linjära, sker omställningen av sig själv.

Göteborgs företag är inte problemet utan lösningen på miljöutmaningarna. Miljöförvaltningen viktigast uppgift är en rättssäker myndighetsutövning. Samtidigt behöver förvaltningen ge stöd i ansöknings- och tillsynsprocesser för innovativa verksamheter och företag så att det blir enkelt att utveckla morgondagens miljölösningar. Göteborgs Stad ska erbjuda bra förutsättningar för företag inom den globala cleantech-sektorn att etablera sig i Göteborg.

Ett effektivare miljö- och klimatarbete

Rapporterna från forskarna i Göteborgs Stads klimatråd har visat att stadens klimatmål är fel utformade och inte kommer att nås med dagens arbetssätt och åtgärder. Miljö -och klimatprogrammet behöver justeras för att åstadkomma bättre resultat i klimatarbetet. Synkronisering mot nationella mål och Fit for 55 är avgörande för att Göteborgs Stad ska lägga resurser på rätt åtgärder och arbeta både kostnads- och investeringseffektivt. Utsläppen som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter ska särskiljas i det övergripande målet och särredovisas i uppföljningen. Det ger bättre förutsättningar för att staden fokuserar på rätt saker i klimatarbetet. Stadens egna resurser ska styras till områden där staden har rådighet och där åtgärderna gör störst skillnad. Samtidigt är det viktigt att staden underlättar för och bidrar till den omställning som drivs framgångsrikt med utsläppsrätter.

Förbättrat tillstånds- och tillsynsarbete genom digitalisering

Miljöförvaltningens egen verksamhet behöver genomgå samma typ av förändringar som nu sker inom näringslivet. Artificiell intelligens, automatisering och fortsatt utveckling av digitala system och processer ska minska handläggningstider med 50 procent samtidigt som kvaliteten ökar. Den avgiftsbaserade finansieringsmodellen ger unika möjligheter att investera i teknik som både förbättrar service och minskar kostnader för företagen. När processerna blir mer effektiva kan avgifterna sänkas utan att kompromissa med miljö- och hälsoskyddet. Göteborg ska bli referenskommun för hur tillstånds- och tillsynsprocesser kan bedrivas i framtiden.

Tillsynsverksamheten ska riktas in mot områden och företag där miljö- och hälsoriskerna är som störst. Tillsynsverktyget är centralt för att hindra kriminell verksamhet som ger osund konkurrens som slår ut laglydiga företag. Tillsynen ska drivas med låga avgifter genom effektiviseringen och tillmötesgående för skötsamma verksamheter samtidigt som tillsynen intensifieras, blir mer omfattande och restriktiv mot misskötsamma verksamheter. Verksamheten ska utvecklas mot att vara proaktivt stödjande för seriösa företag, och det gäller särskilt de förtag som överträffar miljökrav och driver teknikutveckling framåt. Med riskbaserad tillsyn ska resurserna koncentreras på verksamheter med störst miljöpåverkan medan innovativa företag med låg miljörisk får snabbare och enklare processer.

Miljö- och klimatnämnden ska etablera systematisk mätning och benchmarking av miljöförvaltningens prestationsförmåga mot internationell best practice, med särskilt fokus på handläggningstider, företagsnöjdhet och miljöresultat per investerad krona.

Ökad biologisk mångfald

Biologisk mångfald ska öka genom att naturen integreras i urban utveckling på sätt som ökar både ekosystemtjänster och livskvalitet. I många fall är åtgärderna för naturreservat, Natura 2000-områden, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, påverkan på vatten- och havsmiljö med mera beroende av andra nämnders och styrelsers arbete och beslut. Nämnden behöver därför utveckla samarbetsformerna med övriga nämnder och styrelser för ökad måluppfyllelse.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att samverka med andra kommuner inom Göteborgsregionen för gemensamt tillstånds- och tillsynsarbete och delad specialistkompetens med målet att nå betydande kostnadsminskningar.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att uppdatera miljö- och klimatprogrammet så att och klimatmålen delas upp med avseende på Göteborgs Stads rådighet, särskiljer utsläpp som omfattas av EU:s utsläppsrätter, formuleras så de driver mot att ge bättre förutsättningar för näringslivets omställning och att utsläpp inte förflyttas till andra platser samt att klimatmålen synkroniseras med arbetet med de nationella målen och EU:s fit for 55.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att genomföra en omfattande digitaliseringsreform som minskar genomsnittliga handläggningstider med 50 procent genom implementering av AI-stödd ärendehantering, automatiserad dokumentgranskning och digitala inspektionsverktyg.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att utveckla modeller som förutsäger miljörisker genom att använda big data och maskininlärning för att identifiera miljöproblem innan de uppstår, samtidigt som rutinövervakning automatiseras för lågriskverksamheter.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att implementera riskbaserade avgifts- och tillsynsmodeller som koncentrerar resurserna till kontroll av verksamheter med störst miljöpåverkan och verksamheter som har misskött sig medan innovativa företag med låg miljörisk och skötsamma verksamheter får snabbare och enklare processer.

Socialnämnderna

Kommunfullmäktiges mål för nämnderna

- Fler ska komma ut i egen försörjning och bidragsberoendet ska minska.
- Den lokala tryggheten ska öka.
- Färre ska utsättas för våld i nära relation eller hedersrelaterat förtryck.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnderna

Staden ska hjälpa när den egna förmågan inte räcker till och individen inte kan få sina behov tillgodosedda på annat sätt. Barn och vuxna som behöver stöd ska uppmärksammas och deras behov och förutsättningar ska vara i centrum. De ska erbjudas en socialtjänst som fokuserar på trygghet, likvärdighet, rättssäkerhet, som vilar på evidens och tidiga förebyggande insatser. Stadens redskap och resurser ska ge varje människa förutsättningar att nå egenförsörjning. Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld med trygg anknytning och närvarande vuxna. Den nya socialtjänstlagen ger staden flera viktiga verktyg för att förebygga brott, öka tillgängligheten och stärka samverkan.

Tidiga insatser för ett tryggare Göteborg

Socialtjänsten måste tidigt och tydligt möta barn och unga som är eller riskerar att hamna i riskzonen för kriminalitet. Föräldraskapsstöd ska ges och samarbetet mellan socialtjänst, skola och polis samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) ska värnas och vidareutvecklas.

Anställda i staden har en skyldighet att orosanmäla när man i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Digitala orosanmälningar gör det enklare att anmäla misstankar om att ett barn far illa, vilket ökar chanserna att anmälan kommer in i ett tidigare skede och att insatser kan sättas in i tid. Barn som är familjehemplacerade ska kunna få stöttning via Skolfam, skolstöd för barn i familjehem, som visat på goda resultat. Sociala team i förskola och skola ska införas där de ska stötta lärare och utsatta elever, främja trygghet och studiero samt förebygga brott. Insatserna med utökade hembesök för nyblivna föräldrar där behov har identifierats ska utökas.

Att ställa krav är att bry sig

Ekonomiskt bistånd ska följas av motprestation med heltidssysselsättning. Socialnämnderna ska arbeta restriktivt och följa riksnormen, med fokus på individuell planering, tätare uppföljning och automatisering. Särskilda insatser ska rikta sig till utrikesfödda kvinnor för att underlätta vägen till

arbete, och försörjningsstödet ska som huvudregel betalas ut till kvinnan i hushållet. Arbetet med ökade kontroller och hembesök för att förhindra fiktiva separationer och andra folkbokföringsbrott ska fortsätta. Även arbetet med hembesök för gravida ska utvecklas.

Trygghet för alla

Socialnämndernas arbete mot våld i nära relationer och hedersförtryck ska stärkas, både genom förebyggande insatser som motverkar osunda värderingar som exempelvis bidrar till hedersförtryck. Stödet till dem som utsätts behöver öka, genom att vräka män som slår och föra över hyreskontraktet till kvinnan. Precis som vi ska vräka gängkriminella ska även den som slår sin partner bort från sitt hyreskontrakt. Naturligtvis ska den som är offer få behålla kontraktet om det är den bästa lösningen för henne. Annars ska hon hjälpas till en ny bostad.

Screening, fler bostadslösningar för våldsutsatta, ett förstärkt stöd till kvinnojourer samt nära samverkan med idéburna aktörer är centrala delar i arbetet. Staden ska även intensifiera insatser mot prostitution, människohandel och exploatering, bland annat genom stöd till Mikamottagningen och riktade utbildningsinsatser. När det gäller missbruk och beroende ska insatserna bygga på evidens och omfatta behandling, rådgivning och rehabilitering, med särskilt fokus på att nå och stötta unga. Fritidsgårdar ska bidra till att förebygga rekrytering till kriminalitet och erbjuda unga det stöd de behöver. För att säkerställa en trygg och säker miljö måste personalen vara lämplig, vilket bland annat innebär att utdrag ur belastningsregistret ska krävas. Jourverksamhet, föreningsvandringar och fler fältarbetare i utsatta områden ska prioriteras.

Skydd för personal

Personal inom socialtjänsten ska inte utsättas för hot. Socialnämnderna ska utreda hur socialsekreterare kan skyddas för att på ett säkrare sätt kunna hantera ärenden med koppling till kriminella klaner och gäng där det föreligger särskild risk för hot, våld och otillåten påverkan. Socialnämnderna i utsatta områden har svårt att rekrytera såväl erfarna som nyexaminerade socialsekreterare, varför det finns ett behov av att utreda ett lönetillägg för socialsekreterare som arbetar i utsatta områden.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Socialnämnderna får i uppdrag att visa restriktivitet vid tillämpning av övrigt bistånd (SoL 4 Kap. 2§:2) utöver riksnormen för ekonomiskt bistånd.
- Socialnämnderna får i uppdrag att implementera heltidsaktivering som krav för att erhålla ekonomiskt bistånd.
- Socialnämnderna får i uppdrag att skyndsamt genomföra insatser enligt Göteborgs Stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering, gängkriminalitet och parallella samhällsstrukturer.
- Socialnämnderna får i uppdrag att säkerställa att barn med familjehemsplacering, samt barn boende på HVB-hem och SiS-hem, erbjuds plats i Skolfam.
- Socialnämnderna får i uppdrag att skärpa rutinerna för uppföljning i form av kontroller för föreningsbidrag och att föreningarna som mottar bidragen står för stadens värdegrund.
- Socialnämnderna får i uppdrag att stärka stödet till brottsutsatta kvinnor, vad gäller skydd, ekonomiskt stöd och hjälp att säkerställa en långsiktig bostadslösning.

Stadsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Staden ska möjliggöra för 20 000 färdigställda bostäder under mandatperioden.
- En särskild satsning på 5 000 färdigställda småhus närmaste fem åren ska startas och innebära minst 1 000 färdigställda småhus per år.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Göteborg är en växande stad. Under förra mandatperioden färdigställdes fler bostäder än på många decennier. Kombinationen av hög inflyttning och ett lågt byggande under nuvarande mandatperiod har bidragit till ett underskott av bostäder. Underskottet och en vikande konjunktur bör mötas med framdrift av detaljplaner för bostäder som i större utsträckning möter efterfrågan.

5 000 småhus och 700 studentbostäder

Småhus är en kategori av bostäder som Göteborg saknar mer än något annat. Under flera årtionden har det byggts många hyres- och bostadsrätter, exklusive studentbostäder, men alldeles för få småhus. Det har gjort att barnfamiljer och efterfrågad arbetskraft tvingats flytta till kranskommunerna för att hitta prisvärda alternativ. När stora näringslivsetableringar planeras blir behovet av fler småhus ännu viktigare. Staden ska lansera initiativet Småhus 5000 i syfte att stärka organisationen så att 5000 nya småhus möjliggörs närmaste fem åren. Den stoppade fördjupade översiktsplanen för Kärra-Skogome som möjliggör fler småhus ska också återstartas.

Nämnden ska även prioritera detaljplaner med studentbostäder och öka antalet detaljplaner med studentbostäder i startplanen. För att bidra till Göteborgs attraktivitet som studentstad ska nämnden möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år. Genom att bygga fler småhus i Göteborg kan vi skapa flyttkedjor som frigör bostäder i flera led. På så sätt bidrar småhusbyggande inte bara till ökad valfrihet, utan också till en mer dynamisk och tillgänglig bostadsmarknad i hela staden.

Ansvar för ekonomin

Staden ska ha en god förmåga att leverera nytta tillsammans med ekonomisk tillväxt. Ekonomin i stadsutvecklingen bör hanteras redan i den taktiska planeringen och i de fördjupade översiktsplanerna. Nämnden ansvarar för att detaljplaner som tas fram på kommunal mark ska vara ekonomiskt genomförbara. Realistiska redovisningar över exploaterings-

projekts ekonomi ska finnas med i beslutsunderlagen från början i detaljplaneprocessen. Senast till granskning ska en genomförandestudie, som ger en ekonomisk uppskattning med precision, ha genomförts. Projektets påverkan på helhetsekonomi för staden ska bedömas med uppskattningar av ökade skatteintäkter och driftskostnader för allmän platsmark och kommunal service. I stadsutvecklingsprojekt finns ofta betydande osäkerheter på grund av en föränderlig framtid. För att kunna hantera detta ska staden redovisa hur planer och beslut påverkas av olika framtidsscenarier.

Strategisk planering för hela Göteborg

Nämnden har det övergripande strategiska och taktiska ansvaret i den fysiska planeringen. Nämndens arbete med samordning av styrande dokument och riktlinjer ska ha målet att ge en effektiv styrning med ett fåtal tydliga styrdokument. Nämnden ska i styrningen med program och planer ta utgångspunkt i omgivande bebyggelse, stadens historia, de äldre stadsplaner som finns och inte minst, i relevanta fall, Göteborgs utvidgade innerstad och värdeskapande stadsutveckling. Göteborgs trafikstrategi behöver uppdateras för att bättre harmonisera med övrig stadsutveckling, med en realistisk syn på utvecklingen för alla trafikslag. Uppdateringen ska ske i samverkan med Trafikverket.

Det är viktigt att nämnden pekar ut och reserverar lämplig tomtmark för kommunal service, särskilt för skola i syfte att begränsa byggkostnader.

Nämnden ska ta fram en ny utbyggnadsplanering utifrån den nya översiktsplanen där hela Göteborg inkluderas. I de centrala och halvcentrala delarna ska tyngdpunkten naturligt ligga på flerbostadshus och fler stadsradhus samt i perifera och för ändamålet lämpliga lägen, på radhus och småhus. Stadsbyggnadsnämnden ska säkerställa att utvecklingsprojekt i etablerade bostadsområden utgår från områdenas befintliga karaktär, lokala behov, de närboendes synpunkter och efterfrågan på olika boendeformer. Pågående planer som syftar till att exploatera med höga flerfamiljshus i närheten av befintliga småhustomter ska avbrytas eller justeras i dialog med närboende, så att det inte blir en påtaglig försämring av den uppskattade befintliga boendemiljön.

Nämnden ska starta upp arbetet med en ny detaljplan för Fiskhamnsområdet. Översiktsplanens inriktning om en bebyggelsestruktur med utgångspunkt i den traditionella kvartersstadens och trädgårdsstadens struktur ger god stadsbyggnad oavsett var utbyggnaden sker. Trafikinfrastrukturens utveckling inklusive kollektivtrafiksystem behöver anpassas till stadsutvecklingen. I flera ytterområden, som till exempel Bergum, Gunnilse, Torslanda och på sikt Säve, behöver det skapas tydliga centrumbildningar för ett lokalt utbud av handel och tjänster. Planerna med att bygga om Avenyn ska fortsätta tillsammans med berörda fastighetsägare och i dialog med göteborgarna.

I Göteborg finns småhusområden som redan är bebyggda och har ett högt exploateringstryck men där detaljplan saknas. Detta leder till en rättsosäkerhet för de boende då det är möjligt att söka bygglov för ökad exploatering utan att det prövas i detaljplan enligt plan- och bygglagen. Nämnden behöver starta detaljplaner för områden som inte är detaljplanelagda för att öka rättssäkerheten enligt plan- och bygglagen. Samtidigt finns andra områden där det kan vara lämpligt att upphäva gällande detaljplan för att möjliggöra förändrad användning och utveckling.

Positiva planbesked för projekt i utsatta områden som Förvaltnings AB Framtiden söker ska villkoras till Egnahemsbolaget i syfte att öka blandningen av upplåtelseformer.

En levande stad

Nämnden ska uppmuntra nyetablering och expansion av företag i staden. Fokus ska vara på näringslivet och med inriktning på att skapa fler arbetstillfällen. En av åtgärderna ska vara att öka takten i antalet detaljplaner för ändamålet, vilket också innebär att identifiera nya områden för industrimark. Arbetet ska ske i samarbete med exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden och Business Region Göteborg. Nämnden ska, tillsammans med stadsmiljönämnden, aktivt arbeta med att främja möjligheten till fler uteserveringar, så långt som det är möjligt juridiskt. Detta ska gälla oavsett om det gäller inglasade uteserveringar eller restauranger med enbart sommaraktivitet. Nämnden ska återuppta planen för södra skärgårdens framtida utveckling utifrån förstudien som tagits fram. Planen ska inbegripa förslag för utökad kollektivtrafik i form av tätare turer och bättre pendlingsmöjligheter från skärgården in till centrala Göteborg, tvärförbindelser mellan öarna och förutsättningar för utökad samhällsservice samt göra det enklare för om- och nybyggnationer. Planen ska även se över möjligheterna till fler flytbryggor i skärgården – året runt och på alla öar. Utvecklingen kring Saltholmens färjeläge ska problematiseras för att skapa en skarpare tanke om utveckling framåt. Frågan om utökat ansvar för polis, räddningstjänst och civilt försvar ska utredas. En skärgårdssamordnare ska inrättas.

Parkeringsstrategi

Stadens parkeringspolicy behöver revideras för att bättre spegla behoven i ett växande Göteborg och utgå från ett helhetsperspektiv på tillgänglighet, mobilitet och stadsutveckling. Trafikplaneringen bör omfatta samtliga trafikslag och utformas med målsättningen att skapa en stad där människor, verksamheter och besökare kan ta sig fram på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, oavsett färdmedel.

En väl fungerande stad förutsätter att gång-, cykel-, kollektiv- och biltrafik samspelar och kompletterar varandra.

För många invånare, företag och verksamheter är bilen fortsatt en nödvändig del av vardagen. Samtidigt ska förutsättningarna för hållbara resor stärkas. Stadens planering behöver därför säkerställa att alla trafikslag ges rimliga förutsättningar och att förändringar i parkeringsutbud eller avgiftsnivåer föregås av analyser av konsekvenserna för tillgänglighet, näringsliv, handel och hushåll.

Säve flygplats

Säve flygplats är en unik infrastrukturtillgång för Göteborg. Flygplatsen används idag för samhällsviktiga uppdrag från många myndigheter. Nämnden behöver vidta nödvändiga åtgärder för att bevara landningsbanan med hänsyn till försvarets behov och samhällsviktiga civila funktioner. Detta inkluderar även frakt med stora transportplan.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, planera och prioritera för att möjliggöra 5000 nya småhus närmaste fem åren.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med exploateringsnämnden, möjliggöra för 700 nya studentbostäder per år.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att avsluta alla projekt och processer som finns kopplade till ny gång- och cykelbro över Göta älv.
- Stadsbyggnadsnämnden som strategiskt ansvarig får i uppdrag, i samverkan med stadsmiljönämnden, att proaktivt arbeta utifrån lagens alla möjligheter med att främja så många uteserveringar, oavsett årstid, som möjligt.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med stadsmiljönämnden, ta fram en skärgårdsplan.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att villkora positiva planbesked i utsatta områden som Förvaltnings AB Framtiden söker till Egnahemsbolaget.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att revidera P-policyn utefter behovet av stärkt tillgänglighet för boende, handel, service, besöksnäring och arbetsplatser, med beaktande av framkomlighet, ekonomiska konsekvenser för hushåll och företag samt en parkeringspolitik som värnar centrumhandel, stadsliv och rimliga avgiftsnivåer.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att säkerställa att utvecklingsprojekt i etablerade bostadsområden utgår från områdenas befintliga karaktär, lokala behov, de närboendes synpunkter och efterfrågan på olika boendeformer.

Stadsfastighetsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska bygga kostnadseffektivt och verka för minskade lokalkostnader.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Efterfrågan på verksamhetslokaler för kommunal service ökar i takt med att staden växer. Detta ställer krav på smarta kostnadseffektiva lokaler som är ändamålsenliga och möter de behov som efterfrågas. Nämnden ansvarar för stadens hyresmodell och hyressättning av lokaler i nämndens bestånd. Ansvaret syftar till att ge bättre förutsättningar för god ekonomisk styrning gällande balans mellan intäkter och kostnader för nämnden samt styrning över användandet av beståndet.

Nämnden har till uppgift att tillhandahålla och förvalta lokaler för stadens verksamheter i första hand. En del av nämndens bestånd hyrs ut till externa aktörer. Nämnden behöver ha en positiv inställning till att hyra ut lokaler med långsiktiga förutsättningar till externa aktörer, i synnerhet aktörer som bedriver välfärdsverksamhet utan vinstintresse. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid prövas.

Effektivare lokalhantering

Det samlade fastighetsbeståndet behöver genomlysas med mål om samordnad styrning för att säkerställa att stadens lokalbestånd består av lokaler som är nödvändiga för det kommunala grunduppdraget. Nämnden ska bedriva ett kostnadseffektivt arbete i syfte att, i högsta möjliga mån, sänka kostnaderna för verksamhetsnämnderna. Arbetet med modulärt konceptbyggande ska utvecklas med målet att sänka kostnaderna för hyresgästerna.

Nämnden får även i uppdrag att pröva om tillfälliga kontrakt kan upprättas för att andra verksamheter eller studentboenden vid tillfällen då tomställda lokaler uppstår i stadens bestånd, med målsättningen att inga nämnder ska stå med kostnader för lokaler som inte används. Nämnden ska se över regelverket gällande fastigheter som är nedgångna, av enklare värde eller inte ingår i grunduppdraget, i syfte att pröva om avyttring är möjlig.

Under alldeles för lång tid har stadens förskolor, skolor och vård- och omsorgsboenden inte underhållits och det finns därför i dag ett stort renoveringsbehov och en stor underhållsskuld. Detta är en utmaning som behöver adresseras under kommande mandatperioder. Det är viktigt att staden hittar vägar för att bygga och tillhandahålla flexibla lokaler där det

finns behov av det. Nämnden ska även säkerställa att tillräckligt många lokaler som uppfyller säkerhetskraven finns tillgängliga för övernattning vid idrottscuper och ungdomsevenemang.

Nämnden ska aktivt arbeta för att dämpa kostnaderna för hyresgästerna i befintliga fastigheter och i nyproduktion. Med tanke på omvärldsfaktorer som under de senaste åren drivit upp kostnader och räntor ska nämnden arbeta aktivt för att bygga mer kostnadseffektivt, och inte driva upp hyresnivåerna. Hyror har blivit en stor och ökande andel av välfärdsnämndernas kostnader. Kostnadskontrollen ska prioriteras i nämnden för att dämpa hyreskostnaderna för verksamhetsnämnderna. I framtida byggprojekt ska nämnden sträva efter att bygga klimatsmart. Det är viktigt att kommunikation och samverkan mellan nämnden och övriga stadsutvecklande nämnder samt välfärdsnämnderna utvecklas och effektiviseras framåt.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att pröva om tillfälliga kontrakt kan upprättas för andra externa verksamheter eller studentboenden vid tillfällen då tomställda lokaler uppstår i stadens bestånd.
- Stadsfastighetsnämndens får i uppdrag, att skapa förutsättningar för en mer flexibel och behovsanpassad hantering av lokaler för välfärdsverksamheter som bedrivs av andra aktörer än kommunen.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, fortsätta med arbetet att minska lokalkostnaderna genom avyttringar av icke strategiska lokaler, det långsiktigt strategiska underhållsarbetet och omställningar av lokaler.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att se över och redovisa regelverket kring nämndens fastighetsbestånd som är nedgånget, av enklare värde eller som inte ingår i nämndens kärnuppdrag. Möjlighet till att avyttra fastigheter ska alltid prövas.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att revidera kravställan för uthyrning så lokaler/fastigheter i Göteborgs Stads bestånd inte hyrs ut till olämpliga aktörer.

Stadsmiljönämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden ska utveckla stadsmiljöer med god tillgänglighet, hög kvalitet och effektiv användning av resurser.
- Nämnden ska möjliggöra ett mer hållbart resande.
- Nämnden ska möjliggöra god framkomlighet där alla fordon är ett naturligt inslag i stadsmiljön.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Närheten till havet, grönområden och vackra stadsmiljöer är kvaliteter som gör Göteborg attraktivt. När staden växer nyttjar fler människor, med olika transportslag, stadens gemensamma ytor och nämnden behöver arbeta systematiskt för att framkomligheten ska vara god och enkel för alla.

Nämnden behöver säkerställa att investeringsprojekten följs upp genom att följa kostnadsutvecklingen och utveckla den ekonomiska uppföljningen. Nämnden behöver tillsammans med övriga nämnder inom stadsutveckling fortsätta arbetet med utvecklingen av effektiva arbetssätt och att skapa en lösningsorienterad samarbetskultur inom och mellan stadsutvecklingsnämnderna.

Nämnden ska avbryta projekt som innebär experimenterande direkt i stadsmiljön utan erforderliga utredningar och projekt som saknar mätbar nyttoeffekt. Att avbryta Pilotområde cykel, experimenterande med cykelstråk, enkelriktningar och avstängningar samt att inte lägga fokus på att delta i pristävlingar kommer att frigöra betydande resurser.

En fungerande stad där alla kommer fram

Nämnden behöver säkerställa, prioritera och driva på när det gäller stadens framkomlighet, drift och underhåll. De grundläggande ansvarsområdena befintliga vägar, gångbanor, cykelbanor, allmänna ytor, belysning, vattenavrinning, grönområden, spårvägsanläggningen med mera behöver prioriteras. Staden har stora underhållsskulder inom flera av dessa områden. Dessa brister och underhållsskulder behöver åtgärdas och skulderna behöver på ett planerat och kostnadseffektivt sätt betas av. Vinterväghållningen behöver lyftas, prioriteringen av stadens vägnät samt gångbanor är viktig så att utryckningsfordon, servicefordon och kollektivtrafik i första hand kan ta sig fram, samt att människor kan ta sig gående till och från kollektivtrafik.

Genom att avsluta arbetet med införandet av miljözon 3 frigörs resurser till andra åtgärder som mer effektivt bidrar till en hållbar stadsmiljö. Beslutet skapar tydlighet för både invånare och näringsliv och säkerställer en långsiktigt förutsägbar planering.

Göteborg – en plats för alla

I stadsrummet behövs alla olika typer av färdmedel, en god framkomlighet och tillgänglighet oavsett transportslag. Staden står inför stora utmaningar då staden växer och fler människor ska använda samma ytor. Staden behöver uppnå en god framkomlighet och en trivsam, grönskande och tillgänglig stad som innebär att staden behöver se över användningen och prioriteringen av stadens ytor.

Det finns ett behov av olika typer av parkeringsplatser, såväl boende- som besöksparkeringar, över hela staden. Parkeringsplatserna är nödvändiga för boende, besökare, kommunal service och näringsidkare. Korttidsparkeringar fyller ett särskilt syfte i centrum för att främja ökad handel och stärkt näringsliv.

Byte mellan olika trafikslag måste underlättas, exempelvis genom fler och utbyggda pendelparkeringar och en ordnad hantering av mikromobilitet. Utbyggnaden av pendelparkeringarna ligger efter de beslutade regionala trafikplanerna och behöver accelereras.

Göteborg behöver en sammanhållen trafikplanering som utgår från framkomlighet och människors olika behov. Stadens trafikpolitik ska skapa balans mellan olika trafikslag och prioritera dem där de gör störst nytta.

Göteborg är en hamn-, industri- och logistikstad som innebär många transporter till, från och inom staden. Här ska nämnden samordna och driva på utvecklingen av hållbara resor och transporter i staden. Fokus ska ligga på framkomlighet och minskade utsläpp. Staden behöver skapa förutsättningar som främjar handeln i hela staden. För att förbättra förutsättningarna för näringslivets tillväxt behöver staden samverka mer med näringslivet. En viktig del av detta är att staden har enkla kontaktingångar, bra service och god tillgång till stadsrummet.

Nämnden har ett särskilt ansvar att bevaka södra skärgårdens behov av utvecklad kollektivtrafik med snabbare resor och utökad turtäthet. Nämnden ska bistå stadsbyggnadsnämnden i arbetet med att ta fram en skärgårdsplan.

En ren, grön och trygg stad

Nämnden ska bistå i det trygghetsskapande arbetet genom att verka för att stadens offentliga miljöer hålls fria från skräp och klotter. Nedskräpning och klotter medför betydande kostnader för skattebetalarna och det behövs ett långsiktigt arbete för att utöka och förenkla skräpinsamlingen. Målet är att klotter, på stadens egendom, ska saneras inom 24 timmar från det att synpunkt inkommit. Lokala näringsidkare och fastighetsägare bär ett ansvar för att hålla områden kring sin verksamhet rena, trygga och attraktiva. Nedskräpning och bristande hantering av hushållssopor är framför allt ett problem i stadens utsatta områden och här krävs det samverkan och gemensamma insatser med fastighetsägarna.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att förbättra och stärka uppföljningssystemet, med återkoppling till utföraren. Arbetet med digital teknikövervakning för effektivisering av skötsel, soptömning och bevattning behöver fortsätta.

Nämnden ska fortsätta arbetet med att säkra staden mot olika typer av angrepp, detta arbete ska ske i samverkan med polis, räddningstjänst och andra berörda myndigheter och verksamheter.

I stadens parker och naturområden ska underhåll av befintliga vägar, stigar, trappor, bänkar, belysning och anläggningar prioriteras framför nya investeringsprojekt. Med god ljussättning går det att ta vara på parkers och naturområdens identitet, samtidigt som belysning ökar tryggheten och minskar antalet brott.

Göteborg behöver också värna sina gröna miljöer och parker som viktiga mötesplatser för rekreation, lek och återhämtning. En attraktiv stadsmiljö förutsätter välskötta grönområden där invånare kan vistas året runt. Lika viktigt är att stadens badplatser hålls rena, trygga och inbjudande så att fler göteborgare kan ta del av stadens vattennära lägen och friluftsliv.

Nämnden ska i samverkan med lokala intressenter och näringsliv verka för att identifiera lämpliga ytor för att skapa fler blomsterängar och grönytor – detta i syfte att stärka den biologiska mångfalden. Nämnden ska också verka för att utveckla arbetet med att öka artrikedomen och därigenom förbättra stadens grönytors motståndskraft och tålighet. Stadens arbete mot invasiva djur- och växtarter behöver fortgå och förstärkas.

Under de senaste åren har allt fler platser för foodtrucks och mobil streetfood öppnat. Möjligheten till uteserveringar, foodtrucks och mobil streetfood ska finnas året runt.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att genomlysa hela sin verksamhet för att komma till rätta med underhållsskulden. Framför allt ska utgifts- och investeringsnivån minskas. Underhåll av stadens parker och naturområden ska prioriteras framför nya investeringsprojekt.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att avsluta alla projekt och processer som finns gällande införandet av miljözon 3.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med Parkeringsbolaget och övriga berörda, att uppdatera och sänka de höjda parkeringsavgifterna som införts det senaste året i Göteborg. Fokus ska vara på prisvärda parkeringar som gynnar stadens näringsliv och besöksnäringen.
- Nämnden får också i uppdrag att i samverkan med stadsbyggnadsnämnden införa omsättningsbaserad hyra för de restauranger som enbart har verksamhet sommartid och som är väderberoende.
- Stadsmiljönämnden, i samverkan med Stadsbyggnadsnämnden, ges i uppdrag att ta fram en trafikplanering som säkerställer god framkomlighet och balans mellan olika trafikslag.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda stadens behov av parkeringsplatser, hur dessa ska vara strategiskt placerade samt hur trafiken enkelt och snabbt skall kunna ta sig till och från dessa platser. I uppdraget ingår att accelerera utbyggnationen av pendelparkeringarna.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att stärka den biologiska mångfalden, öka artrikedomen samt motverka invasiva djur- och växtarter.

Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Andelen elever som inom tre år på gymnasiet erhåller gymnasieexamen ska öka.
- Meritvärdena för eleverna som tar examen ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämndens huvuduppgift är kunskapsuppdraget. För att öka likvärdigheten och förbättra kvaliteten i undervisningen behöver gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan stärkas. Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet, oavsett om den ger behörighet till högre studier, en yrkesexamen eller både och.

Alla, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre i sin utbildning. Nämndens fokus ska ligga på de nationella målen, att öka måluppfyllelsen, säkerställa betyg och bedömning samt skapa trygghet, studiero och en ökad närvaro i klassrummet. Genom en tydlig styrning och ledning, ökad likvärdighet och att undervisningen fortsätter att utvecklas förbättras resultaten.

Det kompensatoriska uppdraget ska förstärkas för att möta den ökande andel elever med stora eller mycket stora behov av extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödinsatser. Insatser ska vidtas för att lyfta resultaten i matematik och öka intresset för läsning. Samverkan med socialnämnderna behöver öka och fler skolsociala team behövs i gymnasieskolan.

De högskoleförberedande programmen ska hålla en hög nivå och utgöra en god grund för fortsatta studier. Samarbete med universitet, näringsliv, kulturinstitutioner ska bidra till att utveckla utbildningarna. Stadens spetsutbildningar fyller en viktig funktion och bör bli fler. De yrkesförberedande programmen ska ha hög kvalitet och relevans för arbetsmarknaden och ska utformas och utvecklas i nära samverkan med branscherna.

Nämnden ska tillsammans med berörda nämnder och andra aktörer genomföra insatser för att öka intresset för yrkesprogrammen. Det är insatser som behöver påbörjas i grundskolan. Gymnasievalet är ett av de viktigaste valen en ung människa gör i sitt liv. I detta har studie- och yrkesvägledningen en central roll.

Nämnden ska införa ett diagnostiskt prov, ett så kallat ”Göteborgsprov”, vilket kan bli ett viktigt verktyg i arbetet med att förbättra och stärka

undervisningen i matematik. Provet skulle även ge en tydligare bild av kunskapsläget i hela stadens skolväsende. Det skulle hjälpa de grundskolor som år efter år sätter för låga eller för höga betyg i matematik. En korrekt betygssättning i grundskolan är avgörande, både för den enskilda eleven och för samhället i stort. Erfarenheterna av ett sådant här diagnostiskt prov är goda från Stockholm där man använt det sedan 2011.

En majoritet av gymnasieeleverna studerar vid en fristående gymnasieskola i Göteborg. Fristående aktörer fyller en viktig roll i utbildningssystemet och det är viktigt att staden har en löpande dialog med alla huvudmän som verkar i staden. För att stärka dialogen ska nämnden införa ett särskilt dialogforum.

Lärarnas centrala roll

För att lyfta kvaliteten i undervisningen och kunskapsresultaten krävs kunniga och erfarna lärare. Lärarna måste ges förutsättningar att fokusera på sitt kärnuppdrag, undervisningen. Uppgifter som inte är undervisningsnära ska prövas om de kan lyftas bort från läraren. Det är viktigt att möjliggöra för fler lärare att kombinera en lärartjänst med forskarutbildning i pedagogik och ämnesdidaktik. Det nära samarbetet med lärarutbildningen behöver fortsätta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att erbjuda stöd att slutföra utbildningen eller hjälp i övergången från skola till arbetsliv för de unga som inte är närvarande eller är långt ifrån att erhålla en gymnasieexamen.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utveckla fler spetsklasser.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att införa ett Göteborgsprov i matematik och utreda ett liknande prov i svenska.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att inrätta ett dialogforum med fristående gymnasieskolor.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Kvaliteten, värdigheten och valfriheten inom äldreomsorgen i Göteborg ska öka.
- Insatser inom området ”hälsofrämjande och förebyggande” ska öka för att skjuta omsorgsbehovet på framtiden.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Äldre människor är personer med individuella intressen och behov. En kvalitativ äldreomsorg kännetecknas därför av att varje människa ges så stort inflytande som möjligt över den egna vardagen. Det gäller exempelvis valet av vård- och omsorgsboende och vem som ska utföra hemtjänsten, men också åtgärder som förlänger förmågan att klara sig på egen hand i högre ålder. Regelbunden utevistelse, kulturupplevelser och god och näringsriktig mat är ytterligare kvalitetsfrågor som nämnden behöver ha fokus på.

Den demografiska utvecklingen, med allt fler invånare med hög ålder, kommer att påverka hela staden på ett omfattande sätt och det är viktigt att hela staden arbetar gemensamt för att möta utvecklingen. Det förebyggande arbetet i nämnden är av särskild vikt. Nämnden ska exempelvis fortsätta arbetet med hälsosamtal för äldre, genom vilka äldre personer erbjuds ett samtal för att diskutera den enskildes livssituation. Därutöver är implementering av välfärdsteknik avgörande för att klara det framtida välfärdsuppdraget och hastigheten i införandet behöver öka. Användningen av teknik gör att omsorgspersonalen får mer tid över till värdefulla personliga möten och relationer med omsorgstagare. Nämnden ska arbeta för att öka andelen arbetad tid som utförs i direktkontakt med omsorgstagare och även följa upp detta i verksamheten.

Socialt utanförskap ökar ohälsan och påskyndar åldrandet. Därför behöver nämnden fortsätta arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet. Digital kompetens bland äldre kan bidra till att minska ofrivillig ensamhet och social isolering. Initiativ från civilsamhället och aktiviteter som främjar generationsmöten ska uppmuntras.

Kostnadsutvecklingen i nämnden har ökat under många år och ligger i nationella jämförelser på en hög nivå utan att det återspeglas i kvaliteten. Nämnden ska ha fokus på att kontrollera denna utveckling, utan att det går

ut över det omsorgsnära arbetet. En viktig parameter för att minska kostnadsutvecklingen är att nämnden säkerställer att administrationskostnaderna inom äldreomsorgen minskar. Framför allt finns behov av att se över riktlinjen för hemtjänst och förfrågningsunderlaget, som idag driver kostnader och administration.

Måltider inom äldreomsorgen ska utformas utifrån den äldres behov av näring, aptit och livskvalitet, där maten ska vara god och viljan att äta prioriteras framför andra hänsyn såsom klimat- och miljömål.

Äldreomsorg med kompetent personal som väljer att jobba kvar

Ökad kvalitet och trygghet i äldreomsorgen skapas inte minst genom hög personalkontinuitet, det vill säga att samma personal möter omsorgstagarna dag efter dag. För omsorgstagaren är detta ett av de viktigaste kvalitetsmåtten. En av de centrala delarna för att förbättra personalkontinuiteten i hemtjänsten är planeringen. För att på allvar förbättra situationen behöver medarbetarna i ett hemtjänstlag delas in i mindre grupper med ett rimligt antal omsorgstagare inom ett geografiskt område.

Grundbemanningen behöver vara tillräcklig för att kunna hålla andelen timvikarier på en nivå som inte äventyrar kvalitet och kontinuitet. Särskilt studenter inom relevanta utbildningar, såsom vård och omsorg och rehabilitering, utgör i dessa fall en värdefull resurs. Målsättningen ska därför vara att en så stor andel som möjligt av timvikarier är studerande på vård- och omsorgsutbildningar.

Kompetensförsörjningen är en av de svåraste utmaningarna inom den kommunala vården och omsorgen. Nämnden ska fortsätta att aktivt arbeta med att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. För att möjliggöra för fler att arbeta inom äldreomsorgen behöver nämnden erbjuda trygga anställningsvillkor, heltid och tillsvidareanställning till personal som efterfrågar detta. Dock ska nämnden i högre utsträckning tillämpa provanställning, samt säkerställa att personal som grovt misskött sitt arbete inom omsorgen inte ska återanställas. Samtidigt behöver flexibiliteten med schemaläggningen som verktyg öka, så att exempelvis studenter, personer i pensionsålder och personer med delvis annan sysselsättning ges möjlighet att arbeta inom äldreomsorgen.

Förmåga att kommunicera är centralt i omsorgsnära yrken inom äldreomsorgen. Det är därför särskilt viktigt att nämnden ombesörjer att all personal ha goda kunskaper i svenska, genom språkbedömning vid rekrytering, årlig språkinventering bland befintliga medarbetare samt det utökade samarbetet med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning gällande kompetensförsörjning i stort.

Valfrihet och rätt boendeform i rätt tid i livet

Nämnden ska ombesörja att det finns en tillgång på kommunala boenden med hög kvalitet. Samtidigt behövs en mångfald av boenden för äldre, både på den ordinära bostadsmarknaden och bland anpassade boenden. Kluster där vård- och omsorgsboende, olika former av trygghets- och seniorboende, samhällsservice och sociala mötesplatser samlokaliseras, ska uppmuntras. På så vis förenklas vardagen för de boende, större omsorgsbehov kan förebyggas och ofrivillig ensamhet motverkas.

Den som beviljats en plats på vård- och omsorgsboende ska fritt kunna välja ett ramupphandlat vård- och omsorgsboende, även när stadens egna boenden inte är fullbelagda. För att kunna säkerställa denna valfrihet och bättre möta omsorgstagarnas efterfrågan behöver nämnden intensifiera arbetet med att göra nödvändiga anpassningar av det egna beståndet för att inte stå med kostnader för tomma lägenheter. För att inte riskera framtida brist på vård- och omsorgsboenden behöver nämnden ha god och långsiktig dialog med alla aktörer som tillhandahåller vård- och omsorgsboenden i staden.

LOV-reformen inom hemtjänsten i Göteborg har gett ökad valfrihet och självbestämmande för omsorgstagare. Andelen som väljer en extern utförare av hemtjänst växer stadigt. Det har dessutom konstaterats av externa granskare att LOV-systemet inte bidragit till ökad administration inom hemtjänsten. Den hemtjänst som utförs av externa utförare är dessutom mindre kostsam.

Därför är det viktigt att fortsätta värna rätten att välja och underlätta för seriösa utförare att vara verksamma i staden, genom ändamålsenliga regelverk och en tillmötesgående inställning från staden.

Trygghet för omsorgstagarna

I Göteborg stad finns en utbredd problematik med organiserad brottslighet, som ofta har ett släktbaserade nätverk. I samband med att vård- och omsorgsbehov uppkommer för personer med koppling till kriminella nätverk kan en riskbild uppstå för både personal och andra omsorgstagare inom äldreomsorgen. Nämnden ska därför se över riskbilden hur omsorgstagare som har koppling till kriminella nätverk hanteras i nuläget och vilken beredskap som finns för olika scenarion som kan uppkomma.

Arbetet mot bedrägerier riktade mot äldre ska stärkas genom informationsinsatser, förebyggande arbete och samverkan mellan berörda aktörer.

Idag ringer hemtjänsten i Göteborg från olika telefonnummer. Nämnden ska av trygghetsskäl föreslå lösningar som gör att hemtjänsten ringer från ett gemensamt nummer, så att omsorgstagarna har möjlighet att känna igen vem det är som ringer.

Nämnden ska säkerställa att omsorgstagares individuella önskemål och integritet respekteras i det dagliga arbetet. I situationer som rör personlig omvårdnad, såsom dusch och intimhygien, ska verksamheten så långt det är möjligt beakta omsorgstagarens önskemål om personalens kön. Nämnden ska därför ta fram tydliga rutiner för hur sådana önskemål dokumenteras, planeras och följs upp, samtidigt som verksamhetens förutsättningar beaktas.

Omställning till nära vård för patientens bästa

Omställningen till nära vård innebär att kommunen får ansvar för fler patienter med komplexa behov. Det föranleder förändrat arbetssätt och större krav på medicinsk kompetens. För att stärka förmågan att ta emot patienter som lämnar slutenvården kan inrättande av mottagarteam i hemmet vara en väg. Samverkan med primärvården ska stärkas. Nämnden behöver också utreda vilka förändrade behov av kompetens inom nämndens ansvarsområde som omställningen till nära vård kommer att innebära och hur dessa ska tillgodoses.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa att äldre fritt får välja vård och omsorgsboende och hemtjänst av tillgängliga utförare i staden, oavsett regi.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att återkomma till nämnden med en redogörelse för hur riskbilden avseende omsorgstagare som har koppling till kriminella nätverk hanteras i nuläget och vilken beredskap som finns för olika scenarion som kan uppkomma med koppling till kriminella nätverk.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att föreslå en lösning som gör att hemtjänsten inte ringer från många olika okända nummer, så att omsorgstagarna har möjlighet att känna igen vem det är som ringer.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera implementeringen av välfärdsteknik.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet med att minska administrationen och öka andelen arbetad tid som utförs i direktkontakt med omsorgstagare.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att omhänderta omsorgstagare önskemål om kön på personal vid omsorgsinsatser som omfattar intimhygien och dusch.

Valnämnden

Kommunfullmäktiges mål för nämnden

- Nämnden skall planera, samordna och genomföra val och folkomröstningar i Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Valnämnden är Göteborgs lokala valmyndighet med ansvar för att planera, samordna och genomföra val och folkomröstningar i staden. Under 2026 kommer nämndens huvuduppgift vara att säkerställa ett välorganiserat och rättssäkert genomförande av de allmänna valen.

Det innebär att alla röstberättigade göteborgare ska kunna utöva sin demokratiska rättighet under trygga och ordnade former, fria från fusk, otillåten påverkan och oegentligheter. Arbetet omfattar såväl den praktiska organiseringen av vallokaler och röstmottagning som utbildning av röstmottagare och informationsinsatser för att nå hela befolkningen.

En central del i uppdraget är att upprätthålla allmänhetens förtroende för valprocessen genom transparens, rättssäkerhet och hög kvalitet i varje led. Valnämnden ska därmed bidra till att värna demokratin och säkerställa att Göteborgs val genomförs på ett sätt som är tryggt, tillgängligt och helt i enlighet med grundlagens principer.

Göteborgs Stadshus AB

Kommunfullmäktiges mål för bolaget

- Göteborgs Stadshus AB har en hållbar utdelning utan lånefinansiering.

Kommunfullmäktiges inriktning för bolaget

Syftet med stadens ägande av bolag är att bolagen ska skapa nytta för staden, dess invånare samt medverka i utvecklingen av Göteborg. Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden-perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå.

Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag, samt, i samverkan med berörda styrelser, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

Aktiv ägarstyrning

Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning för att säkerställa effektivitet i bolagskoncernen samt tillse att dotterbolagen följer de antagna ägardirektiven av kommunfullmäktige. Staden ska ha en effektiv och resultatinriktad organisation. Det gäller även bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. En viktig del i ägarstyrningen är även att säkerställa att ägaren kan utföra sin uppsiktsplikt. Göteborgs Stadshus AB ska arbeta aktivt för att tillse att dotterbolagen följer sina ägardirektiv genom att stärka dialogen gällande bedömningar av ärenden som är av större vikt eller principiell beskaffenhet. Dotterbolagen ska söka dialog med moderbolaget för att säkerställa att stadens högsta beslutande organ beslutar i frågor som är av större vikt eller principiell beskaffenhet.

Stadshuskoncernen står inför omfattande investeringar kommande planperiod. Investeringarna är en viktig del i Göteborg som en växande storstad. Samtidigt leder investeringarna till att soliditeten och självfinansieringsgraden minskar samtidigt som den totala låneskulden för staden ökar vilket påverkar koncernens möjlighet att dela ut förväntad utdelning till ägaren.

För att genomföra planerade investeringar och samtidigt möta ägarens behov av utdelning ska bolagen prioritera bland sina investeringar. Enligt den uttagspraxis som använts de senaste åren är det främst Göteborg Energi AB, Göteborgs Hamn och Lokalklustret som finansierat utdelningen till ägaren. Göteborgs Stadshus AB ska se över nuvarande uttagspraxis i syfte att möjliggöra utdelning som inte är lånefinansierad.

Stadens bolag har avkastningskrav som ska vara i paritet med branschnorm. Avkastningskraven som är inskrivna i ägardirektiven används som referensvärden och nivån på direktavkastningen till ägaren påverkas av de planerade investeringarna i bolagskoncernen. Kraven lägger grund för utvärdering av bolagens effektivitet mot konkurrenter. Avkastningskraven för bolagen ska uppdateras. Det behöver ställas högre krav på moderbolaget att bedriva en mer aktiv ägarstyrning för att säkerställa att bolagen möter ägarens behov, både för att garantera långsiktig och hållbar avkastning från dotterbolagen och för att möjliggöra utdelning till ägaren.

Minskat antal kommunala bolag

I dag äger staden ett stort antal bolag i jämförelse med andra kommuner. Ägandet innebär i slutändan ett risktagande för göteborgarna och flyttar fokus från stadens välfärdsverksamheter. Verksamhet ska drivas i bolagsform endast om det medger klara fördelar gentemot andra förvaltningsstrukturer eller om verksamheten inte kan drivas av annan aktör på marknaden.

Staden behöver kontinuerligt se över ändamålen med bolagen för att säkerställa att osund konkurrens inte sker gentemot andra aktörer på marknaden. Utgångspunkten är att antalet bolag ska minska genom avveckling eller försäljning, i första hand gäller detta bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Det gäller även mark- och fastighetsinnehav inom koncernen.

I de fall där bolagen inte avvecklas, ska verksamheten inte utvidgas till att innefatta fler områden än vad det gör idag. Moderbolag ska utreda och genomföra förberedelser för försäljningar eller avyttringar för beslut i kommunfullmäktige.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att utveckla en mer aktiv dialog, kontroll och styrning av underkoncerner i syfte att fånga upp frågor av principiell beskaffenhet och större vikt.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att identifiera icke-strategiska fastigheter och verksamheter och genomföra avyttring av dessa.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att ta fram uppdaterade avkastningskrav för stadens bolag minst i nivå med respektive bransch och rutiner för åtgärder när avkastningsmål inte nås.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att se över uttagspraxis för att möjliggöra utdelning utan lånefinansiering.

Energi och transport

Mål

- Göteborg Energi ska säkerställa en trygg och robust energiförsörjning genom att utveckla, bygga ut och underhålla el- och energisystemen samt öka kapaciteten för att möta framtida behov.
- Staden har en hållbar och robust hamn som långsiktigt främjar en hållbar ökad andel av godsvolymen.

Göteborg Energi AB

Efterfrågan på el ökar i hela samhället under en överblickbar framtid. För att klara leveransen av el och eleffekt krävs stora utbyggnader av elnätet och eventuellt även en utbyggd lokal elproduktion. En utbyggnad är också nödvändig för att klara av framtida industrietableringar, elektrifiering av industri och transportsektor, samt hamnens och sjöfartens elektrifiering.

För att Göteborg skall klara klimatomställningens mål behöver Göteborg Energi förnya sin anläggningspark och stora investeringar r kommer att behöva göras de kommande åren för att möjliggöra en fossilfri energiproduktion och uppgradera ledningsnätet. Investeringar bör ske där de gör störst klimatnytta eller tryggar leveranssäkerheten.

Stadens bolag behöver ha ett öppet men försiktigt förhållningssätt till användandet av ny teknik, koldioxidinfångning (CCS/CCU), och ska inte driva egen teknikinnovation eller egna projekt med betydande risk. Investeringarna får inte leda till kraftiga avgiftsökningar för fjärrvärme och elnät för göteborgarna. Bolagen får dock gärna vara en tidig användare av mogen teknik om den är affärsmässig.

I Göteborg ska det vara lätt att leva hållbart och staden måste ge förutsättningar för invånarna att delta i omställningen. Möjligheten att ladda en elbil när man bor i flerfamiljshus och inte har en egen laddplats måste underlättas. Bolaget ska stödja utbyggnaden av laddinfrastruktur genom utveckling av elnätet.

Sedan Göteborg Energi Din El AB bildades har det hänt mycket på den svenska elmarknaden. Konsumenterna har vant sig vid att välja elhandelsbolag och göra aktiva val. Det behöver utredas om Göteborg Energi Din el AB uppfyller ett syfte som gynnar göteborgarna. Ägandet bidrar till att knyta upp kapital och utsätta göteborgarna för stora ekonomiska risker. Därför behöver Göteborg Energi AB utreda konsekvenserna av en avyttring av Din El AB och hur en sådan kan genomföras.

Göteborgs Hamn AB

Hamnen har till uppgift att skapa förutsättningar för ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. Detta innebär att hamnen ansvarar för att förvalta och utveckla hamnens verksamheter, mark, fastigheter och vattenområden så att dessa används på ett optimalt sätt utifrån ett tillväxt- och lönsamhetsperspektiv.

Hamnen verkar på en internationellt konkurrensutsatt marknad. Den svenska industrin efterfrågar fler direktanlöp, destinationer och ökad frekvens för att få lönsamhet i sina svenska investeringar. Hamnens uppgift är att göra de nödvändiga investeringar som krävs för att bibehålla och vidareutveckla rollen som ett attraktivt godsnav och corehamn i den internationella konkurrensen.

Hamnens roll som ledande exportoch importhamn ska stärkas. I nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter ska bolaget verka för långsiktigt hållbara infrastrukturoch logistiklösningar samt transporter på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Ur ett långsiktigt perspektiv ska markoch vattenområden för hamnverksamhetens eget behov förvaltas och utvecklas. Utvecklingen ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet. System för att minska lokal miljöpåverkan från den tunga trafiken till och från hamnen ska utvecklas.

Göteborgs Hamn är Skandinaviens största och viktigaste hamn. Göteborgs Hamn är den enda svenska hamn som kan ta emot de största, oceangående containerfartygen. Med det nuvarande farledsdjupet begränsas hur mycket last som fartygen kan komma in med. Den farledsfördjupning som genomförs i hamnen är helt nödvändig, både för att hantera den nuvarande trafiken och för att kunna ta emot nästa generations fartyg.

NATO-medlemskapet kommer att bidra till att Göteborg och Sverige blir bättre skyddat i händelse av kris eller krig. En dialog bör kontinuerligt ske mellan staten och staden som samordnar kostnadskalkyler för hamnens robusthet i händelse av kris och krig. Här kan staden genom Göteborgs Hamn ta initiativ och leda samtalet.

Göteborgs Hamn ska ha en aktiv roll för att stärka svensk sjöfartsnäring och främja samarbeten lokalt och internationellt. För att fortsatt vara en attraktiv hamn krävs tät dialog och samordning för att främja initiativ av sjöfartsnäringen lokalt som attraherar internationella kontakter och branschfolk. Göteborgs Hamn är en viktig aktör som bör synas i de forum som främjar näringslivet och samlar medborgare, ett samarbete med lokala aktörer gynnas därför hamnen av.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Göteborg Energi AB får i uppdrag att bidra till att möjliggöra ökad elektrifiering genom utvecklade styrmodeller för att bidra till utjämning av eleffekttoppar samt genom ökad produktion av el som kan säkerställa eleffekt.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att, tillsammans med Göteborgs Stads Parkering AB, utreda möjlig kapacitet och identifiera lämpliga platser för installation av elbilsladdning, såväl vid stadens parkeringsplatser som runt flerfamiljsbostäder.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att utreda konsekvenserna och hur en avyttring av Göteborgs Energi Din El AB kan genomföras.
- Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna och leda arbetet för att främja sjöfartsnäringens omställning genom att ställa höga krav på de som arrenderar, hyr eller genom andra avtal nyttjar mark och byggnader av hamnen.
- Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att samordna arbetet mellan stad och stat i fråga om hamnens robusthet och säkerhet i händelse av kris och krig.
- Göteborgs Hamn AB får i uppdrag att stötta lokalt näringsliv för att gynna sjöfartsnäringens internationella samarbeten.

Bostäder och lokaler

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Tryggheten ska öka i de utsatta områden där Göteborgs allmännytta är den största fastighetsägaren.
- Kostnaderna för akut oplanerat underhåll inom Göteborgs allmännytta ska minska och ligga nära noll 2030.

Förvaltnings AB Framtiden

Göteborgs allmännytta ska erbjuda ett varierat utbud av bostäder av bra kvalitet med trygga och trivsamma utemiljöer. Framtiden-koncernen behöver ta ett stort socialt ansvar i de områden där den verkar. Framtidens strategi för utveckling av Göteborgs särskilt utsatta områden är betydelsefullt i det fortsatta arbetet med att nå stadens ambition och mål att inte ha några särskilt utsatta områden. Det finns ett stort behov av att utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden får blandade upplåtelseformer, fler småhus och radhus samt ett mer finmaskigt och tryggt gatunät. Framtiden-koncernen ska beakta de positiva erfarenheterna kring arbetet med värdeskapande stadsutveckling i utvecklingen av sina områden. Rivningar av hela eller delar av byggnader kan vara en del i att åtgärda strukturella problem, till exempel för att bryta monoton storskalighet och införa en mänsklig skala eller öka den upplevda tryggheten.

En stor andel av Förvaltnings AB Framtidens lägenheter finns i områden som idag är förknippade med segregation och utanförskap. Dominansen av hyresrätter har lett till att hushåll som etablerar sig på arbetsmarknaden, får bättre ekonomi och stabiliseras socialt inte kan hitta ägt boende i sitt område utan att tvingas flytta. Det har både lett till en social utarmning av stadsdelarna och en negativ ekonomisk utveckling för staden som helhet. För att områdena ska stabiliseras socialt och ekonomiskt är de i akut behov av fler bostadstyper och blandade upplåtelseformer. De som bor i områdena har dock svårt att efterfråga Framtiden-koncernens nyproduktion eftersom nyproduktion är dyr.

För att nå en ökad blandning i de utsatta områdena är det därför viktigt att staden inte säger nej när hyresgäster vill ta över ägandet av sina bostäder och fastigheter för att få ökad rådighet över sitt boende och dess kostnader. De boendes såväl ekonomiska som sociala situation skulle med det kunna förbättras avsevärt. Detta skulle frigöra stora dolda värden som kan användas för till exempel underhåll, trygghetsskapande arbete och andra investeringar inom bolagssektorn.

Framtiden-koncernens omfattande eftersatta underhåll och behov av energieffektiviseringar ska prioriteras framför investeringar i nyproduktion. Underhållet är i delar av beståndet så eftersatt att kostnaderna för akuta åtgärder har börjat skena. Framtiden-koncernens nyproduktion av fler hyresrätter i utsatta områden bör upphöra helt eftersom behovet av nedskrivningar drabbar allmännyttans hyresgäster. Framtiden-koncernen ska inte förvärva byggrätter av privata aktörer. För att bidra till blandat boende och blandade upplåtelseformer bör Framtiden-koncernen i stället identifiera möjliga byggrätter för framför allt småhus, radhus och stadsradhus inom eget fastighetsinnehav för försäljning till privata aktörer. Egnahemsbolaget ska främst bygga i de områden där andra aktörer inte vill bygga och bolaget kan bidra till social stabilisering.

Miljardaffären med byggrätter i Karlastaden innehållande bolag samägda med börsnoterade bolag och för motparten fördelaktiga återköpsklausuler, drevs igenom utan nödvändig utredning, förankring och godkännande. I efterhand sekretessbeläggs stora delar av underlaget så att göteborgarna, som är de yttersta ägarna, inte får nödvändig insyn i affären. Förvaltnings AB Framtiden har uppvisat allvarliga brister i förankringsprocess, bedömningar om principiell beskaffenhet och bedömningar av risk för otillåtet statsstöd. Stadsrevisionen bedömer att ärendet har beretts och hanterats på ett bristande sätt och har riktat i bolaget kritik i form av en erinran mot styrelsen och vd. Tills vidare ska bolagets alla byggrätts- och fastighetsaffärer förankras med och godkännas av Göteborgs Stadshus AB.

En mer ekonomiskt ansvarsfull och affärsmässig inriktning på underhåll, blandade upplåtelseformer genom hyresgästernas frivilliga övertagande av ägande, frigjorda värden och värdeskapande stadsutveckling ger möjlighet att dämpa hyreshöjningarna.

Higab AB

Higab AB ska tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar att vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheten. Bolagen inom klustret har en diversifierad verksamhet. Arbetet med att uppnå synergier mellan bolagen måste fortsätta. Detta ställer höga krav på att respektive bolag fokuserar på sitt grunduppdrag. Lika viktigt är att vara en konstruktiv och serviceinriktad hyresvärd.

Higab AB har ett omfattande fastighetsbestånd och förvaltar en total yta på av cirka 660 000 kvadratmeter, vilket gör bolaget till en av stadens större aktörer på området. Bolaget har även ett omfattande ägarskap av stora

fastigheter och områden, varav endast några har utvecklats till sin fulla potential. Bolaget ska därför utveckla arbetet med en tydligare klassificering och utveckling av fastighetsbeståndet. Bolaget ska även avyttra fastigheter som inte är strategiskt viktiga för staden. Fastighetsutveckling, förvaltning och affärsmodeller bör utvecklas på olika sätt för de olika kategorierna. På sikt kan ökad avkastning nås genom affärsmässiga investeringar.

Bolaget ska bidra till bostadsförsörjningen och återbefolkningen av centrala Göteborg, och särskilt inom Vallgraven, genom att konvertera äldre kontor som tidigare varit bostäder åter till bostäder.

Higab AB ska noggrant pröva samtliga projekt som riskerar att vara olönsamma och leda till nedskrivningar.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att fortsätta arbeta aktivt mot målet att få bort alla särskilt utsatta områden från polisens lista senast 2030.
- Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att prioritera underhållet i det befintliga beståendet och samtidigt genomföra energieffektiviseringar framför investeringar i nyproduktion eller förvärv av byggrätter.
- Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att möjliggöra för de hyresgäster som vill att överta ägande och förvaltning av sina bostäder och fastigheter – och då särskilt i utsatta områden, riskområden och särskilt utsatta områden och områden som tidigare varit klassade som detta.
- Förvaltnings AB Framtiden får i uppdrag att vid samtliga byggrätts- och fastighetsaffärer förankra med och söka godkännande av Göteborgs Stadshus AB.
- Higab AB får i uppdrag att utveckla en tydligare klassificering och utveckling av fastighetsbeståndet.
- Göteborgslokaler får i uppdrag att rusta upp och göra mer trygga och levande torg.

Näringsliv

Mål

- Göteborgs Stad skall höja sitt NKI (nöjd kund-index) för den kommunala servicen till företagen.
- Göteborg ska ha ett attraktivt, innovativt och hållbart näringsliv i internationell toppklass.
- Göteborgs Stad ska ha det bästa företagsklimatet bland storstadsregionerna.

Kommunfullmäktiges inriktning för Business Region Göteborg

Många branscher genomgår nu en omfattande transformation, där lokala beslutsmandat utmanas i relation till globala koncernstrukturer. Samordning och samarbete krävs då omställningen omfattar många olika aktörers ansvarsområden. Bolaget behöver fortsatt utveckla branschspecifika strategiska planer och bidra med riktade insatser att klara omställningen, för att bidra till nya jobb men även i förlängningen att säkra jobben i regionen.

Göteborgs framtid vilar på ett diversifierat och hållbart näringsliv. Staden ska skapa goda förutsättningar för företag i olika branscher och storlekar att utvecklas och växa. Göteborg är attraktivt för strategiska etableringar som skapar nya jobb, driver på klimatomställningen och ökar behovet av digitalisering. I denna omvandling krävs ökad samordning, då globala koncernstrukturer ofta styr över lokala beslut. Bolaget behöver fortsätta utveckla branschspecifika strategier och insatser för att möta omställningen och säkra jobben i regionen.

Framtidensjobbregion

Kunskapsintensiva tjänster utgör den största branschen i regionen och växer allra starkast men är också lättare att flytta på. Göteborg och Göteborgsregionen har en betydande andel av privata forsknings- och utvecklingsinvesteringar (FOU) och fortsätter att vara attraktiva för eftertraktad kompetens, vilken är viktig att behålla för att undvika att branscher lämnar regionen. Kompetensbristen är fortsatt en utmaning och behovet av kompetens för att uppnå sysselsättningsmålen finns inom områden som it, teknik och industri. Samtidigt är det många göteborgare som står utanför arbetsmarknaden och som är i behov av kompetensutveckling där bolaget har en viktig roll.

Stödja och underlätta för näringslivet

Stora etableringar bidrar inte bara till direkta jobb, utan även indirekt genom att skapa fler sysselsättningstillfällen för underleverantörer och en ökad efterfrågan inom handel och service. Spinoff-effekterna leder till att än fler företag söker sig till Göteborgsregionen. Alla etableringar och investeringar bidrar till det övergripande målet om en stark tillväxtregion och lägger grunden för en stark välfärd. Bolaget har en viktig uppgift att fortsätta stödja och underlätta för näringslivet och företagandet.

Fler försvarsinvesteringar till Göteborg

Det pågår omfattande nationella satsningar på försvaret i Sverige. Detta inkluderar civilt försvar, cybersäkerhet och mer traditionella försvarsrelaterade områden. Staden bör sträva efter att dessa investeringar i hög grad kommer till Göteborg och Business Region Göteborg behöver ta ett mer aktivt ansvar för att få till dessa investeringar.

Som Sveriges näst största stad med Nordens största hamn har Göteborg unika förutsättningar att bli ett strategiskt centrum för försvar och logistik. Genom att stärka samarbetet med Försvarsmakten och Nato kan vi bidra till Sveriges mål om att kraftigt stärka försvarskapaciteten i landet. Dessa investeringar skulle ge oss möjligheten att vidareutveckla vår infrastruktur, skapa fler arbetstillfällen och ta tillvara på den expertis som finns i Göteborg.

Stöd till små och medelstora företag

Business Region Göteborg ska fortsätta sitt arbete med att stödja små och medelstora företag genom att samordna och genomföra insatser på kort och medellång sikt. Denna strategi syftar till att främja förnyelse och bibehålla eller stärka konkurrenskraften hos företagen.

Små och medelstora företag utgör en central del av Göteborgs ekonomiska struktur och är avgörande för stadens långsiktiga utveckling. De står för en betydande andel av sysselsättningen, bidrar till lokal värdeskapande tillväxt och skapar dynamik genom innovation och specialisering inom en rad branscher. Till skillnad från större aktörer har dessa företag ofta stark lokal förankring, vilket innebär att deras framgång direkt påverkar stadens näringslivsklimat och attraktionskraft.

För att säkerställa fortsatt tillväxt och konkurrenskraft krävs en politik som är förutsägbar, företagsvänlig och inriktad på att undanröja hinder för entreprenörskap. Det handlar om effektiva tillståndsprocesser, rimliga regelverk och god tillgång till kompetens och infrastruktur. Genom att skapa stabila och långsiktiga förutsättningar kan kommunen möjliggöra för små och medelstora företag att växa, investera och anställa, vilket i sin tur stärker den lokala ekonomin och bidrar till en hållbar utveckling över tid.

Det är viktigt att attityden hos stadens politiker och tjänstemän gentemot företagande och innovationer är välkomnande och positiv. Ett starkt företagsklimat är avgörande för att upprätthålla en välfärd av hög kvalitet.

Det är viktigt att fortsätta med initiativ som underlättar arbetet med klimatomställning genom stöd till affärsutvecklande åtgärder, vilket kommer att göra små och medelstora företag mer konkurrenskraftiga och hjälpa dem att rekrytera rätt arbetskraft.

Framtidens näringsliv i Göteborg

För att Göteborg ska kunna möta den globala konkurrensen behövs det goda förutsättningar för nya företag att starta och växa. Bolaget ska vara med och stödja utvecklingen för en växande teknikindustri, särskilt med tanke på att fordonssektorn alltmer fokuserar på mjukvaruutveckling och hållbarhetsfrågor.

Life science-branschen är ett exempel där det är viktigt att försvara vår position där flera stora företag idag förlägger mer av sina utvecklingsresurser i Göteborgsregionen. Det handlar om att få till nya etableringar, skala upp innovationer och branschöverskridande samarbeten, öka talangattraktion och öka riskkapitaltillförsel till regionen. Branschen visar också ett tydligt intresse av att gå in i investeringar kopplat till hållbarhet och att få tillgång till ökad produktionskapacitet.

Inom ramen för Gothenburg Green City Zone fortsätter staden att samverka med näringslivet och akademin för att lösa problemet med fossilfria transportsystem i städer. De initiativ som genomförs i bred samverkan driver både utvecklingen framåt och möjliggör lösningar på samhällsutmaningar.

För att industrin i Göteborg ska vara konkurrenskraftig på den globala marknaden och klara av klimatomställningen är tillgång till tillförlitlig el avgörande. För att möta framtida etableringar och elektrifiering av stadens verksamheter krävs en nästan fördubbling av elförsörjningskapaciteten in till Göteborg från det överliggande elnätet. Bolagets dialog, har tidigare fått i uppdrag att tillsammans med Göteborg Energi, arbeta för att ha dialog med staten om att öka elförsörjningskapaciteten i Göteborg ska fortsätta.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Business Region Göteborg får i uppdrag att intensifiera sitt arbete med att främja och samordna nya internationella och nationella etableringar i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning.
- Business Region Göteborg får i uppdrag att leda och säkerställa arbetet med att få försvarsinvesteringar till Göteborg.
- Business Region Göteborg får i uppdrag att främja insatser för små och medelstora företag på medellång sikt. Fokus ska ligga på innovation, marknadsutveckling, förändrade affärsmodeller, digitalisering och hållbarhet. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot att förbättra företagsklimatet för nystartade företag.
- Business Region Göteborg får i uppdrag att samla nyckelaktörer inom Göteborgs näringsliv för att tillsammans långsiktigt koordinera strategiskt hållbara och viktiga investeringar som är nödvändiga för grön industriomställning.
- Business Region Göteborg får i uppdrag att i samverkan attrahera arbetskraft utanför Göteborgsregionen för att främja tillväxt.

Turism, kultur och evenemang

Kommunfullmäktiges mål för klustret

- Göteborg ska vara ett attraktivt och konkurrenskraftigt destinationsmål året runt.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Göteborg & Co ska med Göteborg Stads destinationsutvecklingsprogram som fond stärka och utveckla besöksnäringen och turismen i Göteborg och Göteborgsregionen. Målsättningen är att destinationen Göteborg ska vara en välkomnande och öppen stad där varje människa ska känna sig trygg och respekterad. Det förutsätter bland annat en levande, tillgänglig och attraktiv stadskärna, men även ett varierat utbud aktiviteter och besöksmål i hela staden som möter människors olika behov och intressen året runt. Klustret ska därför fortsätta arbeta för att öka utbudet av upplevelser och reseanledningar under andra tider på året än sommarmånaderna.

Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande regioner vars utvecklingsfas genererar stora investeringar i form av forskning, utveckling och nya företagsetableringar. Besöksnäringen har ett viktigt uppdrag att integrera i denna utveckling där konferenser och evenemang kan nyttjas för ytterligare driva på denna utveckling. Det kräver bland annat en god samverkan mellan det offentliga, det privata näringslivet, ideella organisationer och akademin. Detta arbete ska fortsätta.

Staden har en lång tradition av att arrangera evenemang av olika slag. Det internationella och nationella årligen återkommande kultur- och idrottsevenemangen är en central del i Göteborgs attraktivitet och utgör en delmotor för destinationens besöksnäring. Klustret har ett särskilt uppdrag att vårda och utveckla och vårda Göteborgs återkommande evenemang. Det innefattar bland annat stöd och hjälp inom det egna kompetensområdet, men även förmedla kontakter och vägar in till staden i övrigt.

Gamla Ullevi är en viktig del av Göteborgs identitet som fotbolls- och evenemangsstad, men arenan står inför betydande tekniska och ekonomiska utmaningar. Återkommande vibrationsproblem, behov av ökad kapacitet och krav på modernare funktioner innebär att långsiktiga lösningar behöver prövas. Successiva om- och tillbyggnader riskerar att bli kostsamma och förenade med osäkerhet, vilket motiverar en bred utredning av framtida alternativ.

Staden behöver därför pröva förutsättningarna för att utveckla den befintliga arenan, uppföra en ny arena eller etablera en alternativ lokalisering. En framtida arenalösning ska stärka Göteborgs position som fotbolls- och evenemangsstad. Målsättningen är att skapa en långsiktigt hållbar och kommersiellt bärkraftig arena med minskat behov av kommunala tillskott över tid, samtidigt som möjligheterna till stadsutveckling och värdeskapande på nuvarande arenaområde tas tillvara.

Erfarenheter och utvärdering av Göteborgs 400-årsjubilieum visade på att det finns förutsättningar att nyttja Bananpirsområdet och de yttre delarna av Frihamnsområdet på ett bättre sätt än idag, bland annat för större evenemang. Goda exempel på hur onyttjade stadsrum kan utvecklas finns på andra sidan sundet. Reffen som i grunden är en streetfood-marknad (Nordens största), men som också utvecklats till en marknad med pop-up stånd, workshops och evenemang av olika slag. Reffen ligger vacker längs vattnet i området Refshaleøen och bär på så sätt likheter med Bananpiren och de yttre delarna av Frihamnsområdet. Syftet är inte att staden i första hand ska arrangera evenemang i området, utan att den oerhört attraktiva ytan i stadsrummet ska tillgängliggöras för entreprenörer och kulturutövare.

Göteborg ska också bli en mer tillåtande stad där stadsglädjen tillåts stå i centrum. Ett sätt att uppnå detta är att införa frizon i Göteborg. Frizoner har historiskt varit ett framgångsrikt sätt att möjliggöra utvecklingen av kluster inom särskilda näringar. Vår vision för frizoner är särskilda områden som är befriade från överdrivna regleringar och höga avgifter – där musik, kultur, utställningar, liveframträdande och restaurangliv kan blomstra och festen pågå dygnet runt. Slakthusområdet och runt frihamnen är områden som skulle kunna avgränsas och etableras till frizoner.

Uppdrag från kommunfullmäktige

- Göteborg & Co får i uppdrag att tillsammans med Älvstranden Utveckling AB samt exploateringsnämnden utreda och ta fram förslag på hur Bananpiren och de yttre delarna av Frihamnsområdet kan utvecklas till en levande mötes- och handelsplats större delen av året i avvaktan på en mer permanent stadsutveckling i området.
- Göteborg & Co tillsammans med stadsmiljönämnden i samverkan med Higab, Älvstranden utveckling AB och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta frizon i Slakthusområdet och delar av frihamnen.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, tillsammans med berörda bolag och aktörer, säkerställa Gamla Ullevis långsiktiga utveckling genom nödvändiga investeringar samt utreda framtida lösningar för arenan, inklusive alternativ för om- och tillbyggnad, nybyggnation eller en alternativ placering, för att stärka Göteborgs position som fotbolls- och evenemangsstad.

Ekonomi

Budgeten för 2027 prioriterar välfärden och kommunens kärnuppdrag framför tveksamma projekt utan nytta och administrativa betungande uppdrag. Den kommunala skattesatsen sänks med 13 öre till 20,99 kronor per 100 kronor.

God ekonomisk hushållning

Göteborgs Stad behåller sitt ekonomiska regelverk som bland annat reglerar att överskottet ska upprätthålla ett snitt om minst två procent under en rullande tioårsperiod. De stora överskotten under tidigare år ger utrymme att under en begränsad period budgetera för lägre resultatnivåer och därmed värna verksamheternas finansiering. Målsättningen är vidare att reinvesteringar ska självfinansieras till 100 procent via ökad effektivitet eller nödvändiga försäljningar.

Resultatnivå och resultatutjämningsreserv

Resultatnivån för år 2027 är satt till 540 miljoner kronor, vilket understiger två procent för det enskilda året men är förenligt med stadens långsiktiga finansiella mål. Där ingår även krav på utdelning av Stadshus AB på 790 miljoner kronor, vilket är ett krav av ägaren på avkastning från bolagskoncernen. Kraven på dotterbolagen för att nå avkastningskraven behöver höjas. Kvarstår gör kravet att utdelningen inte får vara lånefinansierad utan ett resultat av effektiv förvaltning av skattebetalarnas medel. Under kommande år ska Stadshus AB fortsätta genomföra försäljningar av bolag och mark- och fastighetsinnehav som är icke strategiska för staden.

Resultatutjämningsreserven ger en möjlighet för kommuner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Skatteunderlagets utveckling överstiger det tioåriga snittet och medger inte att nyttja resultatutjämningsreserven under år 2027.

Ny lagstiftning möjliggör från 2024 att avsätta pengar i en resultatreserv (RER), som på sikt kommer ersätta resultatutjämningsreserven (RUR). Resultatutjämningsreserven och resultatreserven kommer båda vara tillgängliga under en övergångsperiod där RUR bedöms kunna användas främst för minskade skatteintäkter och RER för tillfälliga ökade kostnader. RER budgeteras inte att nyttjas under år 2027.

Investeringar

Göteborg är motorn i en storstadsregion. Det ställer höga krav på långsiktighet vad gäller stadens stadsplanering för både företagande och boende. Fortsatt fokus på ny- och ombyggnation av bostäder, verksamhetslokaler för kommunal service, och infrastrukturinvesteringar för hållbara transporter och ökad mobilitet krävs. Göteborgs Stad har ett ledningsansvar för hela regionen i dessa frågor och därmed är stadens investeringsplanering av stor betydelse för många aktörer även utanför den kommunala sfären.

Göteborgs Stad behöver styra upp investeringsplaneringen hårdare så att staden taktar tillväxt med hållbar finansiering över tid. Nämndernas investeringsnomineringar och bolagens planer pekar på ett fortsatt högt investeringsbehov. Det medför höga kapitalkostnader som ökar kraftigare än skatteunderlagsutvecklingen. Nämnderna behöver därför arbeta mer aktivt med att prioritera bland investeringar och väga nyttor i olika projekt. Nästkommande år behöver investeringsvolymen minska.

Beredskap för välfärdens kärna

En ekonomisk reserv för välfärdens kärna avsätts kommuncentralt för att hantera oförutsedda kostnader inom välfärden och för att hantera nämndernas användning av det egna kapitalet.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	1,2 %	1,9 %	2,2 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar	44 %	46 %	48 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 20 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20 %	20 %	20 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2027	Målvärde 2028	Målvärde 2029
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	3,8 %	3,4 %	3,1 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	61 %	58 %	58 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 20 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20 %	20 %	20 %

Ekonomisk sammanställning 2027–2029

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2027	2028	2029
Verksamhetens intäkter exklusive realisationsvinster	11 906 800	12 211 100	12 496 600
Realisationsvinster	540 000	900 000	1 100 000
Verksamhetens kostnader	−55 391 045	−56 780 111	−58 551 543
Avskrivningar	−3 150 000	−3 350 000	−3 550 000
Verksamhetens nettokostnader	**−46 094 245**	**−47 019 011**	**−48 504 943**
Skatteintäkter	41 111 380	43 060 309	45 050 980
Generella statsbidrag och utjämning	4 982 000	5 064 000	4 848 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	−249 135	−355 298	−444 037
Utdelning	790 000	150 000	150 000
Årets resultat	**540 000**	**900 000**	**1 100 000**

Balanskravsutredning (tkr)			
Årets resultat (ovan)	**540 000**	**900 000**	**1 100 000**
Avgår samtliga realisationsvinster	−540 000	−900 000	−1 100 000
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**0**	**0**	**0**
Medel till resultatreserv	0	0	0
Medel från resultatreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	**0**	**0**	**0**

Resultatutjämningsreserv (tkr)			
Ingående balans	**5 711 000**	**5 711 000**	**5 711 000**
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	0	0	0
Utgående balans	**5 711 000**	**5 711 000**	**5 711 000**

Resultatreserv (tkr)			
Ingående balans	**865 000**	**865 000**	**865 000**
Medel till RER	0	0	0
Medel från RER	0	0	0
Utgående balans	**865 000**	**865 000**	**865 000**

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2027	2028	2029
Anläggningstillgångar	**141 696 700**	**147 417 100**	**152 981 200**
varav materiella	*73 664 700*	*77 256 100*	*80 767 200*
varav finansiella	*68 032 000*	*70 161 000*	*72 214 000*
Omsättningstillgångar	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Summa tillgångar	**151 696 700**	**157 417 100**	**162 981 200**

Eget kapital, avsättningar och skulder (tkr)	2027	2028	2029
Eget kapital	**39 960 000**	**40 860 000**	**41 960 000**
varav årets resultat	*540 000*	*900 000*	*1 100 000*
varav resultatutjämningsreserv	*5 711 000*	*5 711 000*	*5 711 000*
varav resultatreserv	*865 000*	*865 000*	*865 000*
Avsättningar	**9 000 000**	**9 000 000**	**9 000 000**
Långfristiga skulder	79 736 700	83 557 100	87 021 200
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	**102 736 700**	**107 557 100**	**112 021 200**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**151 696 700**	**157 417 100**	**162 981 200**

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)	2027	2028	2029
Löpande verksamhet			
Årets resultat	540 000	900 000	1 100 000
Ej likviditetspåverkande poster	2 650 000	2 850 000	3 050 000
Kassaflöde löpande verksamhet	**3 190 000**	**3 750 000**	**4 150 000**
Investering			
Investeringar (netto)	−6 314 700	−6 441 400	−6 561 100
Förändring likvida medel investering	**−6 314 700**	**−6 441 400**	**−6 561 100**
Finansiering			
Nyupplåning	6 156 700	4 820 400	4 464 100
Ökning/minskning långfristiga fordringar	−3 032 000	−2 129 000	−2 053 000
Delsumma finansiering	**3 124 700**	**2 691 400**	**2 411 100**
Årets kassaflöde	**0**	**0**	**0**

Kommuncentralt

Kommuncentrala intäkter (tkr)	2027
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	41 111 380
Kommunalskatt 20:99	41 111 380
Summa Skatteintäkter	
Kommunalekonomisk utjämning med mera	
Inkomstutjämning	3 938 000
Kostnadsutjämning	−1 974 000
Regleringsbidrag/avgift	1 585 000
LSS-utjämning	335 000
Fastighetsavgift	1 098 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera	4 982 000
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	**46 093 380**
Övriga kommuncentrala intäkter	
Statsbidrag maxtaxa	204 000
Finansiering VGR Stadsteatern	62 000
Inkontinenshjälpmedel	12 800
Tomträttsintäkter	538 000
Schablonmedel flyktingmottagning	90 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter	**906 800**
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)	
Reavinster exploateringsverksamhet	440 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	100 000
Summa reavinster	**540 000**

Kommuncentrala kostnader (tkr)	2027
Beredskap för särskilda ändamål	
Beredskap för välfärdens kärna	100 000
Kommuncentral riskpost investeringsrelaterade driftskostnader	30 000
Beredskap ökade kostnader finansieringsprincipen (budgetprop)	270 500

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	
Revisorskollegiet (OBS! budgetberedning görs av KF presidie)	46 507
Indexering infrastrukturella avsättningar	23 000
Bidrag politiska partier	34 660
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 400
Lindholmen science park Visual Arena	3 200
Göteborgs Symfoniker bidrag	3 000
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500
Kommunövergripande avgifter	67 435
Räddningstjänsten brandvatten	4 640
Medlemsavgift Räddningstjänsten	435 400
Pensioner räddningstjänsten	57 600
Räddningstjänsten-brandförebyggande arbete (människan bakom uniformen)	3 000
Samordningsförbundet	14 465
Pensionskostnader	2 688 000
Finansiering via intern pensionsavgift (nämnder)	−1 850 000
Arenauppdraget	14 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis av berörda förvaltningar)	1 375 000
Subvention periodkort	130 000
Judiska äldreboende, säkerhet	4 000
Göteborgs judiska kunskapscentrum	2 000
Turisttoaletter på öarna	1 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	20 000
Översyn Gamla Ullevi	1 000
Trygghetspaket	
LOV 3 områden (Avropas kommunstyrelsen)	35 950
Förstärkt kamerabevakning (Avropas stadsmiljönämnden)	5 000
Samverkanslokaler (avropas kommunstyrelsen och socialnämnderna)	8 000
Beredskap för trygghetsskapande- och brottsförebyggande åtgärder	11 000
Trygghetspott	30 000
Medel som hanteras genom beslut av kretslopp och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	12 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	2 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	1 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar (Tekniskt vatten)	400
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpta hinder	10 000
Citysamverkan	1 000
Säsongsbelysning inom citysamverkan	2 000
Ökad tillgänglighet i parker och naturområden	3 000
Driftskostnader tillkommande anläggningar	43 000
Citysamverkan projekt	5 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnderna och idrotts- och föreningsnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	47 000
Fritidsbanker	22 000
Medel som hanteras genom beslut av utbildningsnämnden, grundskolenämnden och stadsmiljönämnden	
Sommarlovskort	33 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelse	
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnden Centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	2 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnd Hisingen	
Finansiering brandoffrens anhörigförening	500
Medel som hanteras genom beslut av exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden och förskolenämnden	
Alfons Åbergs kulturhus	2 000
Medel som hanteras genom beslut av kulturnämnden	
Driftskostnader tillkommande anläggningar	8 000
Inhyrning av lokal i slakthuset och omlokalisering av Göteborgs konsthall	7 500
Medel som hanteras genom beslut av stadsfastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder	
Evakuerings- och omställningskostnader (medel överförda från särskilda budgetposter ovan)	113 000
Medel som hanteras genom beslut i socialnämnderna	
Förstärka kvälls-, helg- och lovaktiviteter	13 000
Medel som hanteras genom beslut av stadsmiljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, kretslopp och vattennämnden och miljö- och klimatnämnden	
Arbete med god vattenstatus	5 000
Medel som hanteras genom beslut av nämnden för Intraservice	
Genomlysning tjänsteleverantörernas kostnader	2 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	**3 927 357**

Finansiella kostnader och intäkter	
Utdelning	
Allmän utdelning	790 000
Summa utdelning	**790 000**
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 804 995
Räntekostnader	−2 048 430
Övriga finansiella poster	−5 700
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	**−249 135**
Internränta nämnder	1 470 000
Resultat koncernbanken	**1 220 865**

Kommunbidrag nämnder

Kommunbidrag nämnder (tkr)	2027
Förskolenämnden	5 764 860
Grundskolenämnden	11 048 800
Idrotts- och föreningsnämnden	651 340
Kommunledningen	423 000
Kulturnämnden	777 620
Miljö- och klimatnämnden	141 230
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	824 870
Nämnden för funktionsstöd	6 298 760
Inköps- och upphandlingsnämnden	17 050
Nämnden för Intraservice	36 920
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	135 970
Exploateringsnämnden	157 850
Stadsbyggnadsnämnden	277 080
Stadsfastighetsnämnden	–
Stadsmiljönämnden	1 655 980
Socialnämnd Nordost	1 923 590
Socialnämnd Centrum	1 486 870
Socialnämnd Sydväst	920 910
Socialnämnd Hisingen	1 416 400
Utbildningsnämnden	3 055 520
Valnämnden	13 100
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	7 696 930
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter	
Arkivnämnden	25 540
Business Region Göteborg AB	49 130
Stadsbyggnadsnämndens transfereringar	67 000
Göteborg & Co AB	149 250
Socialnämnd Centrum studieförbunden	29 200
Överförmyndarnämnden arvoden	38 920
Totalt kommunbidrag nämnder	**45 083 690**

Investering, exploatering och finansiering (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Idrotts- och föreningsnämnden					
Investeringar brutto idrotts- och föreningsnämnden	**−1 150**	**−1 900**	**−2 250**	**−2 350**	**−1 650**
varav nyinvesteringar	*-800*	*-1 600*	*-1 950*	*-1 800*	*-1 300*
varav reinvesteringar	*-350*	*-300*	*-300*	*-550*	*-350*
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto idrott- och föreningsnämnden	**−1 150**	**−1 900**	**−2 250**	**−2 350**	**−1 650**
Kretslopp och vattennämnden					
Investeringar brutto vatten- och avlopp	**−1 650**	**−1 700**	**−1 650**	**−1 700**	**−1 950**
varav nyinvesteringar	*-1 030*	*-1 000*	*-1 000*	*-1 000*	*-1 250*
varav reinvesteringar	*-620*	*-700*	*-650*	*-700*	*-700*
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto vatten- och avlopp	**−1 650**	**−1 700**	**−1 650**	**−1 700**	**−1 950**
Investeringar brutto avfall	**−156**	**−34**	**−20**	**−20**	**−10**
varav nyinvesteringar	*-88*	*-31*	*-18*	*-18*	*-8*
varav reinvesteringar	*-68*	*-3*	*-2*	*-2*	*-2*
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto avfall	**−156**	**−34**	**−20**	**−20**	**−10**
Investeringar brutto skattefinansierade åtgärder	**−15**	**−18**	**−53**	**−63**	**−63**
varav nyinvestering	*-14*	*-17*	*-52*	*-62*	*-62*
varav reinvesteringar	*-1*	*-1*	*-1*	*-1*	*-1*
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto skattefinansierade åtgärder	**−15**	**−18**	**−53**	**−63**	**−63**
Investeringar netto kretslopp och vattennämnden	**−1 821**	**−1 752**	**−1 723**	**−1 783**	**−2 023**

Investering, exploatering och finansiering (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Stadsfastighetsnämnden					
Investeringar brutto stadsfastighetsnämnden	**−3 500**	**−3 300**	**−3 200**	**−3 400**	**−3 500**
varav nyinvesteringar	*-1 880*	*-1 860*	*-1 750*	*-1 900*	*-1 960*
varav reinvesteringar	*-1 620*	*-1 440*	*-1 450*	*-1 500*	*-1 540*
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Investeringar netto stadsfastighetsnämnden	**−3 500**	**−3 300**	**−3 200**	**−3 400**	**−3 500**
Exploateringsnämnden					
Investeringar brutto exploateringsnämnden	**−1 400**	**−1 550**	**−1 600**	**−2 250**	**−1 850**
varav nyinvesteringar	*-1 400*	*-1 550*	*-1 600*	*-2 250*	*-1 850*
varav reinvesteringar	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Investeringsinkomster	250	550	450	400	350
Investeringar netto exploateringsnämnden	**−1 150**	**−1 000**	**−1 150**	**−1 850**	**−1 500**
Stadsmiljönämnden					
Investeringar brutto stadsmiljönämnden	**−1 500**	**−1 300**	**−1 100**	**−1 100**	**−1 300**
varav nyinvesteringar	*-750*	*-600*	*-400*	*-400*	*-300*
varav reinvesteringar	*-750*	*-700*	*-700*	*-700*	*-1 000*
Investeringsinkomster	100	50	50	50	0
Investeringar netto stadsmiljönämnden	**−1 400**	**−1 250**	**−1 050**	**−1 050**	**−1 300**
Totalt kommunen					
Investeringar brutto	**−9 371**	**−9 802**	**−9 873**	**−10 883**	**−10 323**
varav nyinvesteringar	*-5 962*	*-6 658*	*-6 770*	*-7 430*	*-6 730*
varav reinvesteringar	*-3 409*	*-3 144*	*-3 103*	*-3 453*	*-3 593*
Investeringsinkomster	350	600	500	450	350
Investeringar netto	**−9 021**	**−9 202**	**−9 373**	**−10 433**	**−9 973**

Exploateringsvolymer	2027	2028	2029	2030	2031
Exploateringsnämnden					
Exploateringsutgifter	−1 275	−1 730	−1 800	−1 800	−1 350
Exploateringsinkomster	975	1 730	2 100	2 000	1 550
Exploateringarnetto	**−300**	**0**	**300**	**200**	**200**
Kretslopp- och vattennämnden					
Utgifter utbyggnad VA	−150	−150	−150	−150	−150
Utgifter utbyggnad VA	**−150**	**−150**	**−150**	**−150**	**−150**

MODERATERNA
Otterhällegatan 2
411 18 Göteborg
031-17 46 90
info@moderatvg.se
moderatgbg.se
Instagram:
@moderatgbg

DEMOKRATERNA
Torggatan 11
411 05 Göteborg
070-536 85 60
info@demokraterna.se
demokraterna.se
Instagram:
@demokraterna

LIBERALERNA
Regnbågsgatan 8B
417 55 Göteborg
010-70 800 70
goteborg@liberalerna.se
goteborg.liberalerna.se
Instagram:
@liberalerna.gbg

KRISTDEMOKRATERNA
Drottninggatan 30
411 14 Göteborg
031-13 89 30
gbg@kristdemokraterna.se
wp.kristdemokraterna.se/goteborg/
Instagram:
@kristdemokraternagbg

SVERIGEDEMOKRATERNA
Norra Ågatan 10
416 64 Göteborg
073-872 80 03
goteborg@sd.se
sd.se/goteborg
Instagram:
@sd_goteborg